

RAPORT

Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
MIASTA SUWAŁKI NA LATA 2016-2020

Suwałki, luty 2022

SPIS TREŚCI

1.	Podstawa prawna raportu	3
2	Ustalenia Programu ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2016-2020	3
3.	Stan wykonania wyznaczonych w Programie zadań	4
3.1	Zadania realizacyjne własne	4
3.1.1	Zadania o charakterze pozainwestycyjnym	4
3.1.2	Zadania o charakterze inwestycyjnym	17
3.2	Zadania koordynowane	31
4.	Analiza przyjętych wskaźników realizacji programu	33
5.	Podsumowanie	39

1. Podstawa prawna raportu

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1973) organ wykonawczy gminy/powiatu, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny/powiatowy program ochrony środowiska, uchwalany następnie przez organ stanowiący gminy/powiatu.

Realizując powyższy obowiązek Prezydent Miasta Suwałk opracował *Program ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2016-2020*, przyjęty Uchwałą nr XVIII/205/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach, z dnia 30 marca 2016 r.

Dla prawidłowego wdrażania przyjętej polityki ochrony środowiska niezbędne jest monitorowanie zmian zachodzących w mieście poprzez okresową ocenę stopnia realizacji programu ochrony środowiska w odniesieniu do założonych działań i celów oraz ustalenie ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy/powiatu co 2 lata, w celu umożliwienia weryfikacji i aktualizacji programu, przedstawia raport z realizacji gminnego/powiatowego programu ochrony środowiska.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji programu.

Niniejsze opracowanie zawiera opis stanu realizacji zadań określonych w programie oraz analizę wskaźników monitorowania realizacji wyznaczonych w tym dokumencie celów.

2. Ustalenia Programu ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2016-2020

W Programie, po przedstawieniu stanu poszczególnych elementów środowiska oraz ich zagrożeń, opisano infrastrukturę ochrony środowiska na terenie Suwałk. Przeprowadzono analizę SWOT i na tej podstawie zdefiniowano misję, cele oraz działania realizacyjne.

W Programie przyjęto cele, które powinny zostać osiągnięte poprzez działania o charakterze inwestycyjnym i pozainwestycyjnym, zmierzające do eliminacji lub zmniejszenia natężenia oddziaływania czynników zagrażających zasobom i jakości środowiska naturalnego oraz negatywnie oddziałujących na warunki życia mieszkańców.

Cele te obejmują:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania,
- ochrona zasobów wód powierzchniowych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu,
- racjonalne użytkowanie powierzchni ziemi,
- poprawa stanu czystości terenów i zapobieganie zanieczyszczaniu powierzchni ziemi,
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego,
- zmniejszenie dyskomfortu pracy i zamieszkiwania,
- ochrona przyrody oraz podnoszenie walorów krajobrazowych miasta,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.

Poszczególnym celom wyznaczono realne działania służące ich realizacji. Spośród tych działań wyznaczono zadania, które powinny być realizowane przez samorząd Suwałk oraz zadania koordynowane czyli takie, które są pożądane, ale ich realizacja nie leży w kompetencjach gminnej lub powiatowej jednostki samorządu terytorialnego.

W niniejszym raporcie omówiona została realizacja zadań własnych Miasta Suwałki oraz zadań koordynowanych.

3. Stan wykonania wyznaczonych w programie zadań

3.1. Zadania realizacyjne własne

Zadania te obejmują przedsięwzięcia finansowane w całości lub częściowo ze środków pozostających w dyspozycji samorządu miasta. Obejmują one zarówno zadania o charakterze pozainwestycyjnym, jak i inwestycyjnym. Wykaz zadań własnych miasta przedstawiono w tabelach nr 12 i 13 Programu ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2016-2020.

3.1.1. Zadania o charakterze pozainwestycyjnym

ZADANIA OGÓLNE

Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta Suwałki

W 2016 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę Nr XX/232/2016 z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk”. Natomiast w 2018 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę Nr LI/626/2018 z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk".

Opracowywanie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywanie studiów planistycznych

Na terenie miasta Suwałki, zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2020 roku, obowiązywało 98 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązujące plany zajmowały powierzchnię 4 959 ha, co stanowiło ok. 75,69% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA SUWAŁK W ROKU 2016

L.p.	Nr ewid	Pow. oprac. w ha	Nr uchwały i nazwa planu
1.	50	90,70	Uchwała Nr XVI/178/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów poźwirowych Krzywólka w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 22 lutego 2016 r., poz. 972
2.	13.2	6,30*	Uchwała Nr XVII/184/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami T. Kościuszki, Chłodną, T. Noniewicza i L. Waryńskiego w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r., poz. 1378
3.	47.1	24,48*	Uchwała Nr XIX/219/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Reja a ulicą Szpitalną w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 18 maja 2016 r., poz. 2226
4.	59.2	17,27*	Uchwała Nr XXI/257/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami Mariana Buczka, Leśną i Poznańską w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 26 lipca 2016 r., poz. 3148
5.	71.	128,50	Uchwała Nr XXII/268/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicą Bakalarzewską, zachodnią granicą miasta, ulicą Zastawie oraz byłą bocznica kolejową w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 8 września 2016 r., poz. 3515

6.	28.1	0,49*	Uchwała Nr XXII/267/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk ograniczonego ulicami: Gen. Podhorskiego, Gen. Pułaskiego, Nowomiejską, Świerkową, Modrzewiową i Grabową w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 12 września 2016 r., poz. 3533
7.	76	14,30	Uchwała Nr XXIII/287/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fryderyka Chopina w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 26 października 2016 r., poz. 3985
8.	75	67,30	Uchwała Nr XXIV/301/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 października 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów poźwirowych – zbiornik Sobolewo w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 17 listopada 2016 r., poz. 4260
9.	67	524,60 (338,55) 186,05*	Uchwała Nr XXIV/302/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 października 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 17 listopada 2016 r., poz. 4261
10.	52.1	8,20*	Uchwała Nr XXV/313/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Szpitalną a ulicą W. Reymonta w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 27 grudnia 2016 r., poz. 4898
11.	4.1	33,00*	Uchwała Nr XXVIII/337/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście-Południe” w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 23 stycznia 2017 r., poz. 345
suma		906,94 275,79*	

6.30.* - dotyczy zmiany mpzp

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA SUWAŁK UCHWALONE W ROKU 2017

L.p.	Nr ewid	Pow. oprac. w ha	Nr uchwały i nazwa planu
1.	27.2	6,30*	Uchwała Nr XXX/363/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, A. Mickiewicza i rzeką Czarną Hańczą w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 20 marca 2017 r., poz. 1098 tekst jednolity Uchwała Nr XXXV/428/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Obwieszczenie Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk ograniczonego ulicami: T. Kościuszki, A. Mickiewicza i rzeką Czarną Hańczą w Suwałkach opublikowane w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 10 sierpnia 2017 r., poz. 3117
2.	78	94,36	Uchwała Nr XXXV/429/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Osiedla Północ II w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 3 sierpnia 2017 r., poz. 3052
3.	72	261,18	Uchwała Nr XXXV/430/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Bakalarzewską, Mieszka I, Filipowską i granicą administracyjną miasta Suwałk opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 3 sierpnia 2017 r., poz. 3053
4.	77	52,80	Uchwała Nr XXXVI/450/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Osiedla Północ I w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 października 2017 r., poz. 3593
5.	11.2	5,30*	Uchwała Nr XXXVI/451/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ograniczonego ulicami: T.

			Kościuszki, Wigierską, T. Noniewicza oraz rzeką Czarną Hańczę w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 października 2017 r., poz. 3594
6.	40.1	62,50*	Uchwała Nr XXXVI/452/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części rejonu ulicy Sportowej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 października 2017 r., poz. 3595
7.	74	205,00	Uchwała Nr XXXVII/477/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 października 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części rejonu Krzywólka w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 31 października 2017 r., poz. 3995
8.	18.2	3,02*	Uchwała Nr XXXVII/480/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 października 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych zalewu Arkadia i terenów wzdłuż rzeki Czarnej Hańczy w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 31 października 2017 r., poz. 3996
9.	79	40,47	Uchwała Nr XXXVIII/489/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Północnej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 7 grudnia 2017 r., poz. 4532
10.	41.1	10,71*	Uchwała Nr XL/510/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami: M. Reja, Tysiąclecia Litwy i Gen. K. Pułaskiego w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 29 grudnia 2017 r., poz. 4841
suma		741,64 w tym: 87,83*	

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA SUWAŁK UCHWALONE W ROKU 2018

L.p.	Nr ewid	Pow. oprac. w ha	Nr uchwały i nazwa planu
1.	26.1	40,48 25,65*	Uchwała Nr XLI/521/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części rejonu ulicy Franciszkańskiej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 5 lutego 2018 r., poz. 710
2.	83	3,10*	Uchwała Nr XLII/537/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na południe od GPZ" Reja" w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 5 marca 2018 r., poz. 1101
3.	81	113,80*	Uchwała Nr XLII/538/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowej dzielnicy przemysłowej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 5 marca 2018 r., poz. 1102
4.	82	11,76*	Uchwała Nr XLVIII/610/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu południowej części ulicy Stanisława Staszica w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 30 lipca 2018 r., poz. 3266
5.	30.2	12,30*	Uchwała Nr XLVIII/611/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ograniczonego ulicami: 24 Sierpnia, Zarzecz i Bakalarzewska oraz rzeką Czarną Hańczę w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 30 lipca 2018 r., poz. 3267
6.	90	1,0*	Uchwała Nr XLVIII/612/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu graniczącego z cmentarzem komunalnym w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 30 lipca 2018 r., poz. 3268
suma		338,44 w tym: 167,61*	

**MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA
SUWAŁK UCHWALONE W ROKU 2019**

L.p.	Nr ewid	Pow. oprac. w ha	Nr uchwały i nazwa planu
1.	85	93,98*	Uchwała Nr VI/70/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w kwartale pomiędzy ulicami: Gen. K. Pułaskiego, Armii Krajowej, M. Reja i obwodnicą Suwałk opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 29 marca 2019 r., poz. 1832
2.	47.2	1,90*	Uchwała Nr VI/72/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Reja a ulicą Szpitalną w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 29 marca 2019 r., poz. 1833 Obwieszczenie Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Reja a ulicą Szpitalną w Suwałkach opublikowane w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 grudnia 2019 r., poz. 5731
3.	94	105,50	Uchwała Nr VI/73/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północno-zachodniego rejonu ulicy M. Reja w Suwałkach. opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 29 marca 2019 r., poz. 1834
4.	95	11,60*	Uchwała Nr VII/85/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy arezstem śledczym i obszarem leśnym w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 29 kwietnia 2019 r., poz. 2523
5.	88	18,30*	Uchwała Nr VII/86/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Gen. K. Pułaskiego, Nowomiejską i Świerkową w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 29 kwietnia 2019 r., poz. 2524
6.	98	35,21	Uchwała Nr XII/159/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Piaskowej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 30 września 2019 r., poz. 4636
7.	93	102,00 (65,30) 36,70*	Uchwała Nr XII/160/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Sianożęć w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 30 września 2019 r., poz. 4637
suma		368,49 w tym: 162,48*	

5,3* -powierzchnie planów pokrywające się z obowiązującymi planami (zmiany planów już obowiązujących)

**MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA
SUWAŁK UCHWALONE W ROKU 2020**

L.p.	Nr ewid	Pow. oprac. w ha	Nr uchwały i nazwa planu
1.	73	30,00 (20,00) 10,0*	Uchwała Nr XVIII/240/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów pokoszarowych przy ulicy Wojska Polskiego w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 3 marca 2020 r. poz. 1253
2.	97	24,40	Uchwała Nr XX/258/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 marca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Osiedla Klasztorna w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 25 marca 2020 r. poz. 1668
3.	22.1	1,34*	Uchwała Nr XXII/290/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic Bulwarowej i Zacisze w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 czerwca 2020 r. poz. 2634

4.	96	1,46*	Uchwała Nr XXII/291/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego u zbiegu ulic Gen. W. Sikorskiego i Grunwaldzkiej w Suwałkach. opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 czerwca 2020 r. poz. 2635
5.	89	38,00*	Uchwała Nr XXII/292/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Gen. K. Pułaskiego, Świerkową, Modrzewiową, Grabową i Gen. Z. Podhorskiego w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 czerwca 2020 r. poz. 2636
6.	101	92,80	Uchwała Nr XXV/326/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicą Piaskową, rzeką Czarną Hańczą i granicami administracyjnymi miasta Suwałk opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 8 października 2020 r. poz. 4214
7.	18.3	1,70*	Uchwała Nr XXV/327/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów rekreacyjnych nad zalewem Arkadia w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 8 października 2020 r. poz. 4215
8.	106	6,80*	Uchwała Nr XXV/328/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego u zbiegu ulic Bakalarzewskiej i Grunwaldzkiej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 9 października 2020 r. poz. 4244
9.	99	35,50	Uchwała Nr XXVI/338/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Łąkowej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 20 listopada 2020 r. poz. 4819
10.	102	109,00	Uchwała Nr XXVI/339/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu kopalni Sobolewo w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 20 listopada 2020 r. poz. 4820
11.	86	103,07 (53,50) 51,50*	Uchwała Nr XXVI/340/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części rejonu ulicy Szwajcarii w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 20 listopada 2020 r. poz. 4821
suma		444,07 w tym: 110,80*	

5,3* -powierzchnie planów pokrywające się z obowiązującymi planami (zmiany planów już obowiązujących)

INNE UHWAŁY UCHWALONE W ROKU 2020

Uchwała Nr XXII/289/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w rejonie ulicy Filipowskiej w Suwałkach opublikowana w Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 2 czerwca 2020 r. poz. 2633.

Pokrycie terenu miasta aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w latach 2016-2020

Koniec roku	Powierzchnia pokryta planami (ha)	Powierzchnia w stosunku do powierzchni całego miasta (%)	Powierzchnia planów w stosunku do terenów zurbanizowanych 9%)
2016	3600	54,96	76,53
2017	4257	64,50	86,16
2018	4271	65,20	86,16
2019	4634	70,74	87,16
2020	4959	75,69	92,48

Dane z Referatu Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Lobbing na rzecz projektów o dużym znaczeniu dla stanu środowiska, w tym budowy obwodnicy

Najważniejszym projektem o dużym znaczeniu dla stanu środowiska w Suwałkach była budowa obwodnicy Suwałk, która kierując ruch tranzytowy tysięcy dużych samochodów

ciężarowych (TIR-ów) poza granice miasta pozwoliła na zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza, hałasu, drgań i wibracji. W celu realizacji ww. inwestycji Miasto Suwałki prowadziło intensywny lobbing na rzecz jak najszybszego przeprowadzenia tej kluczowej dla Suwałk inwestycji. Wystosowano szereg pism, zorganizowano liczne spotkania z władzami, na szczeblu regionalnym i krajowym. Miasto Suwałki prowadziło także działania mające na celu wsparcie i przyspieszenie budowy obwodnicy Suwałk również na forum międzynarodowym.

Samorząd współpracował również ze Społecznym Komitetem Wspierania Budowy Obwodnicy Suwałk, którego celem funkcjonowania jest jak najszybsza realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia i wyprowadzenia uciążliwego ruchu tranzytowego z miasta.

Dnia 3 lutego 2017 r. firma Budimex rozpoczęła pierwsze prace związane z budową obwodnicy miasta Suwałk.

Suwałska obwodnica została otwarta 13 kwietnia 2019 r.

Udzielanie wsparcia projektom dotyczącym infrastruktury ochrony środowiska, wprowadzania przyjaznych dla środowiska technologii i metod gospodarowania, badań naukowych, monitoringu oraz edukacji ekologicznej

Miasto Suwałki wspiera projekty z zakresu ochrony środowiska realizowane przez miejskie jednostki organizacyjne. W przypadku wystąpienia o zaopiniowanie lub inne niefinansowe wsparcie takiego projektu przez podmiot zewnętrzny, Urząd Miejski w Suwałkach udziela takiego wsparcia.

Doskonalenie miejscowego prawa dotyczącego ochrony przyrody i środowiska

Aktami prawa miejscowego regulującymi kwestie ochrony środowiska są plany zagospodarowania przestrzennego oraz regulamin utrzymania czystości i porządku w mieście. Plany uchwalane są na bieżąco, z uwzględnianiem aspektów środowiskowych. W ramach procedury planistycznej opracowywane są m.in. prognozy oddziaływania na środowisko.

Regulamin utrzymywania czystości i porządku w mieście reguluje m. in. kwestię gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta. Jest on na bieżąco dostosowywany do wymogów prawa oraz doświadczeń nabywanych w ramach realizacji zadania odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

ZASOBY PRZYRODNICZE

Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów określających sposoby użytkowania zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

W opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniane są aspekty przyrodnicze i krajobrazowe obszarów objętych planem. W przypadku terenów wartościowych przyrodniczo ustalane są formy zagospodarowania chroniące walory danego obszaru, z zakazem zabudowy włącznie.

Egzekwowanie decyzji dotyczących rekultywacji terenów zdegradowanych

Na terenie miasta Suwałki terenami zdegradowanymi są tereny po eksploatacji kruszywa naturalnego. Decyzje administracyjne określające kierunek rekultywacji gruntów egzekwowane są na bieżąco przez wydający je w imieniu Prezydenta Miasta, Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Suwałkach. W czasie obowiązywania Programu w 2017 r. wydana została jedna taka decyzja dla Suwałskich Kopalni Surowców Mineralnych w Suwałkach S.A. na rekultywację terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Sobolewo – Krzywe,

obszar Sobolewo B", o powierzchni 19,45 ha położonego na części działek o nr geod. 33975/6, 33975/7, 33976/2, 33977/2, 33978/2, 33980 i 33981/2.

Nadzór nad prowadzeniem gospodarki leśnej zgodnie z operatami urządzeniowymi lasów

Nadzór nad prowadzeniem gospodarki leśnej zgodnie z opracowanym „Uproszczonym planem urządzenia lasów na terenie obrębów: 1, 2, 3, 4, 8, 9 i 10, w granicach administracyjnych miasta Suwałki”, w imieniu Miasta Suwałk, na podstawie zawartego porozumienia, sprawuje Starosta Powiatu Suwalskiego.

W 2016 r.:

- udzielono porad 9 właścicielom lasu, w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej oraz racjonalnego pozyskania surowca drzewnego,
- ocechowano łącznie 31,43 m³ drewna liściastego oraz wydano 7 dokumentów stwierdzających legalność pozyskania drewna przez właścicieli lasów,
- prowadzono bieżące lustracje terenowe sprawdzające aktualny stan sanitarny lasów.

W 2017 r.:

- udzielono porad 9 właścicielom lasu, w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej oraz racjonalnego pozyskania surowca drzewnego,
- ocechowano łącznie 30,96 m³ drewna iglastego i liściastego oraz wydano 6 dokumentów stwierdzających legalność pozyskania drewna przez właścicieli lasów,
- prowadzono bieżące lustracje terenowe sprawdzające aktualny stan sanitarny lasów.

W 2018 r.:

- udzielono porad 3 właścicielom lasu, w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej oraz racjonalnego pozyskania surowca drzewnego z należących do nich lasów,
- ocechowano łącznie 10,08 m³ drewna (w tym 7,15 m³ drewna stosowego iglastego i 2,93 m³ drewna stosowego liściastego)
- wydano 2 dokumenty stwierdzające legalność pozyskania drewna przez właściciela lasu,
- prowadzono bieżące lustracje terenowe sprawdzające aktualny stan sanitarny lasów.

W 2019 r.:

- udzielono porad 7 właścicielom lasu, w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej oraz racjonalnego pozyskania surowca drzewnego z należących do nich lasów,
- ocechowano łącznie 31,85 m³ drewna (w tym 13,65 m³ drewna stosowego iglastego i 18,2 m³ drewna stosowego liściastego)
- wydano 5 dokumentów stwierdzających legalność pozyskania drewna przez właściciela lasu,
- prowadzono bieżące lustracje terenowe sprawdzające aktualny stan sanitarny lasów.

W 2020 r.:

- udzielono porad 6 właścicielom lasu, w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej oraz racjonalnego pozyskania surowca drzewnego z należących do nich lasów,
- ocechowano łącznie 25,76 m³ drewna (w tym: 1,71 m³ drewna dłużycowego iglastego, 7,15 m³ drewna stosowego iglastego i 16,9 m³ drewna stosowego liściastego),
- wydano 5 dokumentów stwierdzających legalność pozyskania drewna przez właściciela lasu,
- prowadzono bieżące lustracje terenowe sprawdzające aktualny stan sanitarny lasów.

Eliminowanie gatunków zagrażających drzewostanom i rodzimej florze

W ramach wzbogacania i powiększenia zieleni miejskiej Miasto prowadzi nasadzenia drzew i krzewów, które nie stanowią zagrożenia drzewostanom i rodzimej florze. W tym celu w decyzjach wydawanych osobom fizycznym i podmiotom gospodarczym na wycinkę drzew i krzewów, zobowiązuje się stronę, w ramach rekompensaty przyrodniczej, do odsadzania wyłącznie takich gatunków roślin, które nie należą do gatunków inwazyjnych, zagrażających rodzimej florze.

W przedmiotowym okresie opracowany został przez Urząd Miejski w Suwałkach plakat edukacyjny przestrzegający przed uprawą 3 szczególnie niebezpiecznych inwazyjnych gatunków

roślin, który został następnie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na jednej z tablic ogłoszeń Urzędu, przesłany zarządom suwalskim ogrodów działkowych oraz rozpowszechniany wśród osób odwiedzających Urząd Miejski w Suwałkach.

Tut. Urząd przygotował również plakat zachęcający do zgłaszania Miastu Suwałki zlokalizowanych na jego terenie wybranych gatunków roślin inwazyjnych, który następnie umieszczony został w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń.

W kolejnych latach Miasto kontynuowało podejmowane już wcześniej działania zmierzające do przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków roślin na terenie Suwałk, monitorowania zajmowanych przez nie stanowisk oraz minimalizowania ich negatywnego oddziaływania na rodzimą florę, w ramach tego:

- w przypadku nakładania obowiązku dokonania nasadzeń rekompensujących wyraźnie zakazywano wykorzystywania materiału nasadzeniowego z udziałem inwazyjnych gatunków drzew,
- współpracowano z Zarządem Dróg i Zieleni w Suwałkach w sprawach związanych z sadzeniem na terenach zieleni miejskiej wyłącznie krzewów i drzew innych niż inwazyjne oraz lokalizowaniem i usuwaniem z terenów komunalnych roślin inwazyjnych,
- aktualizowano inwentaryzację miejsc występowania na terenie Suwałk najgroźniejszych roślin inwazyjnych,
- prowadzono działania edukacyjne mieszkańców Suwałk na których posesjach zauważono występowanie tego rodzaju roślin,
  - zachęcano do zaniechania sadzenia, tolerowania a zamiast tego zwalczania tych drzew, krzewów, roślin zielnych, ukazując negatywne skutki dla przyrody i nieruchomości związane z obecnością roślin inwazyjnych, zwłaszcza rdestowca japońskiego,
- kontynuowano współpracę z pozarządową organizacją ekologiczną zajmującą się edukacją i zwalczaniem obcych, szkodliwych gatunków roślin,
- weryfikowano w terenie zgłoszenia o prawdopodobnych miejscach występowania gatunków inwazyjnych.

Utrzymanie terenów zieleni miejskiej

Utrzymaniem terenów zieleni miejskiej w mieście Suwałki zajmuje się Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach, do którego obowiązków należy m.in. pielęgnacja drzew, krzewów i innych roślin tworzących zieleni miejską, usuwanie w uzasadnionych przypadkach drzew i krzewów oraz dokonywanie nasadzeń.

Prowadzenie nadzoru nad funkcjonowaniem schroniska dla zwierząt

Miasto Suwałki realizowało swój ustawowy obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom poprzez schronisko przy ul. Sianożęć, z którym w drodze przetargu zawarto trzyletnią umowę na lata 2016-2018 oraz dwuletnią umowę na lata 2019-2020. Schronisko gwarantuje dobre warunki dla bezdomnych zwierząt, co potwierdzają regularne kontrole zarówno pracowników Urzędu Miejskiego jak i Powiatowego Inspektora Weterynarii.

GLEBY

Egzekwowanie realizacji decyzji dotyczących rekultywacji terenów po eksploatacji kruszywa naturalnego

Koncesje na wydobywanie żwiru na terenie miasta są wydawane bądź opiniowane przez Prezydenta Miasta. W latach obowiązywania omawianego Programu nie wydane zostały nowe koncesje.

Decyzje administracyjne określające kierunek rekultywacji gruntów egzekwowane są na bieżąco przez wydający je, w imieniu Prezydenta Miasta, Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

W 2017 r. Suwalskie Kopalnie Surowców Mineralnych w Suwałkach S.A. zrehabilitowało teren po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Sobolewo – Krzywe, obszar Sobolewo B”, o powierzchni 19,45 ha położonego na części działek o nr geod. 33975/6, 33975/7, 33976/2, 33977/2, 33978/2, 33980 i 33981/2. W pozostałych latach na terenie miasta Suwałki nie przeprowadzono rekultywacji terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego.

GOSPODARKA ODPADAMI i ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Udoskonalanie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi

W ramach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, Miasto z dniem 1.07.2013r. przejęło obowiązek odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych jak również niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne. Obowiązek w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych został powtórzony w uchwale Nr XXVI/341/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie Suwałk, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Zgodnie z art. 3 ust 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* obowiązkiem gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Celem tej analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. W związku powyższym szczegółowe informacje dotyczące nowego systemu zostały opisane w Rocznej analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Suwałki za poszczególne lata.

Likwidacja dzikich wysypisk

W 2017 r. usunięto dzikie wysypisko przy ul. Sejneńskiej, w rejonie stacji paliw Karp. W 2019 r. usunięto 2 dzikie wysypiska zlokalizowane przy ul. Armii Krajowej – obecna ul. Rotmistrza Pileckiego i ul. Północnej.

Wspieranie usuwania wyrobów zawierających azbest

W celu likwidacji zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi, związanych ze znajdującymi się wciąż w użyciu wyrobami zawierającymi rakotwórcze włókna azbestowe, Miasto Suwałki realizuje od 2006 r. program pomocy mieszkańcom Suwałk w usuwaniu tych wyrobów, przede wszystkim płyt eternitu, wykorzystywanych głównie jako pokrycie dachowe.

W 2016 r. i 2017 r., dzięki uzyskanym dotacjom z Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Miasto nieodpłatnie, za pośrednictwem wyłonionych w przetargach nieograniczonych podmiotów, nie tylko odbierało i przekazywało odpady azbestowe na specjalistyczne składowisko celem unieszkodliwienia, ale również dokonywało demontażu wyrobów zawierających azbest. W ten sposób, w 2016 r., usunięto z posesji w Suwałkach i przewieziono na składowisko odpady eternitu o wadze 109,59 ton, a w 2017 r. 51,23 ton. Koszt realizacji przedmiotowego zadania, w tych latach wyniósł odpowiednio 61 368,79 i 36 900,21 złotych.

W 2018 r. kontynuowano pomoc polegającą na demontażu i odbiorze eternitu. W ramach tego usunięto 145,78 t wyrobów azbestowych. Koszt realizacji przedmiotowego zadania to 86.484,67 zł. W tym tylko odbiór 64,346,4 zł.

W 2019 r. i 2020 r. Miasto nieodpłatnie, za pośrednictwem specjalistycznej firmy, odbierało i przekazywało zdemontowane wyroby azbestowe na składowisko odpadów niebezpiecznych

celem ich unieszkodliwienia. W ten sposób, w 2019 r., usunięto z posesji w Suwałkach i przewieziono na składowisko odpady eternitu o wadze 119,725 ton, a w 2020 r. 103,36 ton. Koszt realizacji przedmiotowego zadania, w tych latach wyniósł odpowiednio 74.995,74 i 72.558,72 złotych.

POWIETRZE

Wspieranie budowy obwodnicy miasta Suwałk

Omówiono w części raportu dotyczącym zadań ogólnych.

OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM

Wspieranie działań mających na celu ograniczanie hałasu na terenie miasta

Podstawowym działaniem służącym ograniczeniu uciążliwości hałasu spowodowanego ruchem drogowym na terenie Suwałk była budowa obwodnicy miasta. Władze miasta dokładały wszelkich starań, aby inwestycja ta została zrealizowana w najszybszym możliwym technicznie i organizacyjnie terminie. Obwodnica oddana została do użytku w 2019 r.

W 2016 roku wykonana została mapa akustyczna dla dróg publicznych położonych na terenie miasta Suwałki o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. Opracowanie obejmowało 2 odcinki dróg na terenie miasta Suwałki, w tym 1 odcinek drogi krajowej DK nr 8 (w granicach administracyjnych miasta Suwałk od ul. Pułaskiego do ul. Wojska Polskiego) oraz 1 odcinek drogi wojewódzkiej DW nr 655 (od Placu Św. Krzyża do Cmentarza Komunalnego przy ul. M. Reja). Dodatkowo Miasto powiększa oraz pielęgnuje zieleni w pasach zieleni stanowiącą pewną barierę akustyczną.

W 2019 Sejmik Województwa Podlaskiego podjął uchwałę Nr XIV/148/19 z dnia 28 października 2019 r. zmieniającą uchwałę Nr V/35/15 z dnia 23 lutego 2015 w sprawie określenia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych w województwie podlaskim poza aglomeracjami, wzdłuż dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, których eksploatacja powoduje ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, określone wskaźnikami L_{DWN} i L_N ”.

Dokument ten określa działania naprawcze niezbędne do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w otoczeniu dróg prowadzących ruch powyżej 3 mln pojazdów rocznie na terenie Suwałk. Do działań tych należy wprowadzanie do treści uchwalanych dokumentów planistycznych informacji o zasięgu występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu od dróg, celem prowadzenia gospodarki przestrzennej uwzględniającej potrzebę minimalizacji narażenia mieszkańców na hałas oraz utrzymanie stanu technicznego dróg w stanie niepowodującym zwiększonej emisji hałasu do środowiska. Z realizacji tych działań, co roku (za rok poprzedni) składany jest raport z realizacji programu.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Aktualizacja inwentaryzacji emitorów promieniowania niejonizującego

Budowa nowych źródeł promieniowania odbywa się na podstawie pozwoleń na budowę. W przypadku instalacji źródeł na istniejących już obiektach, nowe przedsięwzięcie wymaga zgłoszenia w Wydziale Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach. Jednocześnie z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych ww. źródła wymagają zgłoszenia w Wydziale Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej.

W 2016 r. do Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego zgłoszono 1 nowe źródło promieniowania oraz 15 zmian w istniejących źródłach, w 2017 r. zgłoszono 2 kolejne źródła oraz 7 zmian w istniejących źródłach promieniowania. W 2018 r. zgłoszono 3 źródła. W 2019 r. do Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego zgłoszono 7 nowych źródeł promieniowania oraz 23 zmiany w istniejących źródłach, w 2020 r. zgłoszono 2 kolejne źródła oraz 9 zmian w istniejących źródłach promieniowania.

EDUKACJA I ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Aktualizacja internetowego systemu informacji o edukacji ekologicznej

W grudniu 2012 r. w związku z wejściem w życie od dnia 1.07.2013 r. nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, na stronie Urzędu Miasta w Suwałkach uruchomiono podstronę, na której znajdują się wszelkie informacje w ww. zakresie dotyczące miasta Suwałki. Adres strony: www.odpady.suwalki.eu. Strona była na bieżąco aktualizowana w latach 2016-2020 r.

Wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez instytucje oświatowe, ośrodki kształcenia, organizacje pozarządowe i grupy obywatelskie

Zadanie realizowane jest poprzez dofinansowywanie przez Miasto działań wnioskowanych do Prezydenta Miasta przez jednostki organizacyjne miasta.

W 2016 r. Miasto dofinansowało 10 wniosków z zakresu edukacji ekologicznej realizowanych przez suwalskie placówki oświatowe, w 2017 r. dofinansowało 12 wniosków, w 2018 r. 7 wniosków, a w 2019 r. Miasto dofinansowało 10 wniosków. W praktyce każdy zgłaszany przez przedszkola i szkoły projekt o wartości edukacyjnej może liczyć na wsparcie finansowe.

W 2020 r. dofinansowanie nie zostało jednostkom przyznane z powodu sytuacji pandemicznej, która spowodowała zamknięcie szkół i realizację nauki zdalnej.

Wspieranie szkolnych kół zainteresowań i konkursów ekologicznych

W 2016 r. Przedszkole nr 1 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację Balu z pokazem mody ekologicznej oraz organizację wycieczki do Suwalskiego Parku Narodowego (spotkanie z leśnikiem). Przedszkole nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację konkursu plastycznego „Świat wokół nas”. Przedszkole nr 7 otrzymało dofinansowanie na realizację widowiska „Dla Ziemi, dla siebie – zostań przyjacielem przyrody”, na założenie hodowli nowalijek i ziół oraz organizację Rodzinnego Pikniku Ekologicznego. Szkoła Podstawowa nr 6 otrzymała dofinansowanie na realizację trzech konkursów: „Zostawcie nam czysty kawałek świata”, „Eko szal 2016” oraz „Ziemia – Zielona Wyspa”. Zespół Szkół nr 6 otrzymał dofinansowanie na realizację przejazdu rowerowego po szlakach turystycznych Suwalskiego Parku Krajobrazowego oraz prelekcje w siedzibie SPK. Zespół Szkół Nr 10 otrzymał wsparcie finansowe na organizację kolejnej edycji konkursu ekologicznego pn.: „Dobre rady na odpady”.

W 2017 r. Przedszkole nr 1 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację spotkania z leśnikiem w przedszkolu połączone z przedstawieniem teatralnym i quizem o ekologii oraz organizację wycieczki do Wigierskiego Parku Narodowego (zwiedzanie ścieżek edukacyjnych, zabawy, konkursy). Przedszkole nr 3 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację XIII edycji międzyprzedszkolnego konkursu plastycznego „Świat wokół nas” oraz organizację pikniku ekologicznego dla dzieci. Przedszkole nr 5 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację kilku wycieczek: do gospodarstwa agroturystycznego „Miodoborze”,

do Muzeum Wigier, do Mini Zoo w Mikołajówce, do ogrodów działkowych "Malwa" w Suwałkach oraz do Wigierskiego Parku Narodowego. Przedszkole nr 7 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na konkurs plastyczny "Wiosna na Suwalszczyźnie", widowisko ekologiczne "Zielony kapturek", rodzinny konkurs plastyczno-techniczny "Eko-zwierz", „Mali przyjaciele przyrody” - doposażenie kądek czytelnich w salach. Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi otrzymało dofinansowanie na zakup materiałów do zajęć dydaktycznych z zakresu ekologii. Szkoła Podstawowa nr 6 uzyskała dofinansowanie na realizację XV edycji Ekospotkania z cyklu „Zostawcie nam czysty kawałek świata”, konkurs ekologiczno-plastyczny "Ziemia - zielona wyspa” oraz Ekologiczne powitanie wiosny dla klas I – III. Zespół Szkół nr 6 otrzymał dofinansowanie na organizację wyjazdu edukacyjnego do Białowieskiego Parku Narodowego. Zespół Szkół Nr 7 otrzymał środki na organizację Ekospotkań w Suwalskim Parku Krajobrazowym, natomiast Zespół Szkół Nr 10 otrzymał środki na realizację zadania pn. „Dobre rady na odpady – IX edycja”.

W 2018 r. Przedszkole nr 2 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację Dnia Ziemi, ekologicznego pikniku przedszkolnego i Międzyszkolnego konkursu *"Przyroda moim przyjacielem"*, a także na zakup pojemników do sal do segregacji odpadów. Przedszkole nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację XIV edycji międzyprzedszkolnego konkursu plastycznego *"Świat wokół nas"*, na organizację wewnątrzprzedszkolnego konkursu *"Znam, kocham, szanuję przyrodę"*, a także organizację zajęć edukacyjnych i warsztatowych w Suwalskim Parku Krajobrazowym. Przedszkole nr 5 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację wycieczek do gospodarstwa agroturystycznego *"MIODOBORZE"*, wycieczki Wigierską kolejką wąskotorową oraz wycieczki Szlak Suwalszczyzny "Wioska Dwóch Mistrzów" w Puńsku. Przedszkole nr 7 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację konkursu plastycznego "Wiosna na Suwalszczyźnie", konkursu plastyczno-technicznego *"Eko-zwierz"*, konkursu fotograficznego *"Podróż do krainy przyrody"*, Rodzinnego Pikniku Ekologicznego oraz realizację widowiska ekologicznego "Zaczarowany las". Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na zakup materiałów do zajęć dydaktycznych realizowanych w ramach projektu ekologicznego *"Eko jemy - zdrowo żyjemy"*. Szkoła Podstawowa nr 6 otrzymała dofinansowanie na organizację XVI edycji Ekospotkania z cyklu „Zostawcie nam czysty kawałek świata”. Zespół Szkół nr 10 otrzymał dofinansowanie na organizację X edycji konkursu ekologicznego pn.: „Dobre rady na odpady” oraz organizację konkursów szkolnych i międzyszkolnych.

W 2019 r. Przedszkole nr 1 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację balu ekologicznego, Dnia Leśnika oraz wycieczki do Wigierskiego Parku Narodowego. Przedszkole nr 2 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację Dnia Ziemi i Międzyszkolnego konkursu *"Przyroda moim przyjacielem"*. Przedszkole nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację międzyprzedszkolnego konkursu plastycznego *"Świat wokół nas"* – XV edycja, Dnia w Wiosce Darów Lasu w Kopcu oraz organizację II edycji wewnątrzprzedszkolnego konkursu *"Znam, kocham, szanuję przyrodę"*. Przedszkole nr 5 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację wycieczek do gospodarstwa agroturystycznego *"MIODOBORZE"*, do Muzeum Wigier w Starym Folwarku, do Wigierskiego Parku Narodowego w Krzywym oraz do Suwalskiego Przytuliska (Węgielnia). Przedszkole nr 7 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację przedstawienia teatralnego *"Wigierska sieja"*, konkursu plastyczno-technicznego *"Eko-zabawka"*, konkursu fotograficznego *"Podróż do krainy przyrody"*, Rodzinnego Pikniku Ekologicznego oraz organizację wycieczek i warsztatów edukacyjnych wyjazdowych. Szkoła Podstawowa nr 6 otrzymała dofinansowanie na realizację trzech konkursów: „Zostawcie nam czysty kawałek świata”, „Eko szal 2016” oraz „Ziemia – Zielona Wyspa”. Zespół Szkół nr 6 otrzymał dofinansowanie na przygotowanie konkursu XVII edycji Ekospotkań cyklu *"Zostawcie nam czysty kawałek świata"*. Zespół Szkół nr 10 otrzymał wsparcie finansowe na organizację XI edycji konkursu ekologicznego pn.: „Dobre rady na odpady”.

Uspołecznianie procesów podejmowania decyzji dotyczących przyrody i środowiska miasta

Uspołecznianie procesów podejmowania decyzji dotyczących przyrody i środowiska miasta polega m.in. na umieszczaniu kart wniosków i decyzji wydanych przez Prezydenta Miasta Suwałk w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie w Biuletynie Informacji Publicznej znajdującym się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko organ przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach informuje społeczeństwo o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i możliwości wnoszenia przez społeczeństwo uwag i wniosków. Wniesione uwagi i wnioski rozpatrywane są przez organ na etapie wydawania decyzji.

Prowadzenie działalności wydawniczej, produkcja filmów i wydawnictw elektronicznych propagujących walory przyrodniczo-kulturowe miasta oraz model trwałego i zrównoważonego rozwoju

Miasto Suwałki w latach 2016 i 2017 zleciło wykonanie ulotek dotyczących zagospodarowania odpadów komunalnych oraz promujących program niskiej emisji w Suwałkach. Ulotki przekazano właścicielom domków jednorodzinnych w Suwałkach.

W 2018 r. Miasto Suwałki zleciło wykonanie magnesów na lodówkę w zakresie prawidłowej segregacji odpadów. Oprócz tego zakupiono tablice informacyjno-edukacyjne do osiedlowych wiat śmietnikowych o tej samej tematyce.

W 2019 r. Miasto Suwałki zleciło emisję materiałów audiowizualnych o charakterze edukacyjnym pt.: „Odpady – segregacja”, „RIPOK” i „PSZOK”, które zostały zrealizowane przez Studio Intro TVS & BTM Prod. TV B. Orzechowska. Adresatami byli wszyscy mieszkańcy Suwałk. Tematyka wyemitowanego materiału audiowizualnego dotyczyła edukacji z zakresu segregacji i gospodarowania odpadami.

Organizowanie akcji informacyjno-edukacyjnych, wspieranie imprez prośrodowiskowych

Miasto corocznie organizuje imprezy edukacyjne takie jak: „Sprzątanie Świata” i „Europejski Dzień bez Samochodu”, w których liczny udział biorą m.in. dzieci i młodzież z suwalskich szkół i ich rodzice.

W 2016 r. Przedszkole nr 1 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację Balu z pokazem mody ekologicznej oraz organizację wycieczki do Suwalskiego Parku Narodowego (spotkanie z leśnikiem). Przedszkole nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację konkursu plastycznego „Świat wokół nas”. Przedszkole nr 7 otrzymało dofinansowanie na realizację widowiska „Dla Ziemi, dla siebie – zostań przyjacielem przyrody”, na założenie hodowli nowalijek i ziół oraz organizację Rodzinnego Pikniku Ekologicznego. Szkoła Podstawowa nr 6 otrzymała dofinansowanie na realizację trzech konkursów: „Zostawcie nam czysty kawałek świata”, „Eko szala 2016” oraz „Ziemia – Zielona Wyspa”. Zespół Szkół nr 6 otrzymał dofinansowanie na realizację przejazdu rowerowego po szlakach turystycznych Suwalskiego Parku Krajobrazowego oraz prelekcje w siedzibie SPK. Zespół Szkół Nr 10 otrzymał wsparcie finansowe na organizację kolejnej edycji konkursu ekologicznego pn.: „Dobre rady na odpady”.

W 2017 r. Przedszkole nr 1 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na organizację spotkania z leśnikiem w przedszkolu połączone z przedstawieniem teatralnym i quizem o ekologii oraz organizację wycieczki do Wigierskiego Parku Narodowego (zwiedzanie ścieżek edukacyjnych, zabawy, konkursy). Przedszkole nr 3 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na realizację XIII edycji międzyprzedszkolnego konkursu plastycznego „Świat wokół nas” oraz organizację pikniku ekologicznego dla dzieci. Przedszkole nr 5 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach otrzymało

dofinansowanie na realizację kilku wycieczek: do gospodarstwa agroturystycznego „Miodoborze”, do Muzeum Wigier, do Mini Zoo w Mikołajówce, do ogrodów działkowych "Malwa" w Suwałkach oraz do Wigierskiego Parku Narodowego. Przedszkole nr 7 w Suwałkach otrzymało dofinansowanie na konkurs plastyczny "Wiosna na Suwalszczyźnie", widowisko ekologiczne "Zielony kapturek", rodzinny konkurs plastyczno-techniczny "Eko-zwierz", „Mali przyjaciele przyrody” - doposażenie kąpek czytelniczych w salach. Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi otrzymało dofinansowanie na zakup materiałów do zajęć dydaktycznych z zakresu ekologii. Szkoła Podstawowa nr 6 uzyskała dofinansowanie na realizację XV edycji Ekospotkania z cyklu „Zostawcie nam czysty kawałek świata”, konkurs ekologiczno-plastyczny "Ziemia - zielona wyspa” oraz Ekologiczne powitanie wiosny dla klas I – III. Zespół Szkół nr 6 otrzymał dofinansowanie na organizację wyjazdu edukacyjnego do Białowieskiego Parku Narodowego. Zespół Szkół Nr 7 otrzymał środki na organizację Ekospotkań w Suwalskim Parku Krajobrazowym, natomiast Zespół Szkół Nr 10 otrzymał środki na realizację zadania pn. „Dobre rady na odpady – IX edycja”.

W kwietniu 2018 r. Miasto zorganizowało widowisko teatralno-ekologiczne wystawione przez Krakowskie Biuro Promocji Kultury z Krakowa pt. „*Baron Smog*”. Spektakl miał charakter ekologiczny, był zarazem zabawny i pouczający, przeplatały się w nim zagadnienia związane z segregacją odpadów oraz degradacją powietrza, spowodowaną smogiem. Młodzi widzowie poznali przyczyny zanieczyszczenia powietrza oraz zasady segregacji odpadów. W widowisku uczestniczyło 850 uczniów klas I - II szkół podstawowych wraz z opiekunami.

W czerwcu 2018 r. odbył się festyn ekologiczny skierowany do uczniów klas IV suwalskich szkół podstawowych. Festyn cieszył się dużym zainteresowaniem szkół. Każda grupa wzięła udział w Kinie Rowerowym „Bez Prądu” lub Mobilnym Centrum Edukacji Ekologicznej oraz dwóch wybranych warsztatach – Eko-Memory, przestrzennej grze planszowej lub Eko-Domku. Udział wzięło blisko 900 uczniów w ciągu dwudniowego festynu. Realizatorem była Fundacja Ekologiczna ARKA z Bielsko-Białej.

W 2019 r. Miasto Suwałki zorganizowało festyn ekologiczny skierowany do uczniów klas IV suwalskich szkół podstawowych. Festyn cieszył się dużym zainteresowaniem szkół, które z chęcią uczestniczyły w niecodziennej lekcji ekologii (około 900 uczniów w ciągu dwudniowego festynu). Realizatorem była Fundacja Ekologiczna ARKA z Bielsko-Białej. W 2020 r. festyn nie odbył się z powodu pandemii.

Wiosną 2019 r. Miasto zorganizowało widowisko teatralne wystawione przez Krakowskie Biuro Promocji Kultury z Krakowa pt. „*Czarownica Niska Emisja*”. Spektakl miał charakter ekologiczny, przeplatały się w nim zagadnienia związane z segregacją odpadów oraz degradacją powietrza, spowodowanym zjawiskiem smogu. Dzieci poznały przyczyny zanieczyszczenia powietrza oraz zasady segregacji odpadów. Młodzi widzowie dowiedzieli się także, jak dbać o otaczającą ich przyrodę. W widowisku uczestniczyło około 1100 uczniów klas I - II szkół podstawowych wraz z opiekunami. W 2020 r. festyn nie odbył się z powodu pandemii.

Cykl publikacji w prasie (Dwutygodnik Suwalski) oraz na monitorach autobusowych na temat właściwego postępowania z odpadami komunalnymi – 2020 r.

3.1.2. Zadania o charakterze inwestycyjnym

ZASOBY PRZYRODNICZE

Wzbogacanie i powiększanie terenów zieleni miejskiej

W 2016 r. Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach założył trawniki o łącznej powierzchni 4616 m² oraz nasadził na terenach zieleni miejskiej 365 szt. drzew liściastych, 436 szt. krzewów liściastych oraz 4 szt. drzew iglastych

W 2017 r. zostały wykonane trawniki o powierzchni 2650 m², nasadzono 282 szt. drzew liściastych, 173 szt. krzewów liściastych oraz 154 szt. drzew i krzewów iglastych.

W 2018 r. ZDiZ w Suwałkach założył trawniki o łącznej powierzchni 500 m² oraz nasadzono na terenach zieleni miejskiej 228 szt. drzew liściastych, 1665 szt. krzewów liściastych oraz 6 szt. drzew iglastych, 2 szt. krzewów iglastych oraz 3500 szt. sadzonek leśnych.

W 2019 r. Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach założył trawniki o łącznej powierzchni 7500 m². Wyszczepiono na terenie zieleni miejskiej 191 szt. drzew liściastych, 1301 szt. krzewów liściastych, 13 sztuk drzew iglastych oraz 7000 sadzonek leśnych.

W 2020 r. Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach założył i przeprowadził renowację trawników o powierzchni ok. 12 000 m². Ponadto wysadził na terenach zieleni miejskiej 623 szt. drzew liściastych i iglastych oraz 76 krzewów liściastych. Poprzez nasadzenie krzewów pnących wokół wiat przystankowych wykonano na terenie miasta 2 „przystanki zielone”, przy ul. Mickiewicza i ul. Noniewicza. Na terenie miasta wysadzono łącznie 42 000 sztuk kwiatów.

Powierzchnia i jakość zieleni miejskiej zwiększyła się również na skutek nasadzeń trawy, drzew i krzewów przeprowadzanych w ramach realizowanych przez Miasto inwestycji.

Powierzchnie zieleni na terenie Suwałk w 2016 r., w ramach realizowanych inwestycji przez Miasto:

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia w m ²
1.	Ulica Zastawie	77,25
2.	Ulica Świerkowa	3 525,42
3.	Ulica Ogrodowa	590,0
4.	Ulica Piękna	110,0
5.	Ulica Zielna	20,0
6.	Ulica 41 Pułku Piechoty	272,35
7.	Ulica Władysława Łokietka	1834,0
8.	Ulica Legionów	821,71
9.	Ulica dojazdowa od ul. Noniewicza pomiędzy ulicami T. Kościuszki, Wigierską, T. Noniewicza, rzeką Czarną Hańczą	439,85
10.	„Przechodniak” pomiędzy ul. Kościuszki, a ul. Noniewicza	70,0
11.	Ulica 11 Listopada	89,20
12.	Droga dojazdowa od ulicy Andersa	91,25
13.	Ulica Ełcka	1409,0
14.	Ulica Węgorzewska	341,0
15.	Ulica Olecka	651,0
16.	Ulica Giżycka	348,5
17.	Ulica Gołdapska	999,5

18.	Ulica Lubelska	381
Razem		12 872,00 m²

Powierzchnie zieleni na terenie Suwałk w 2017 r., w ramach realizowanych inwestycji przez Miasto:

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia w m ²
1.	Ulica Staniszewskiego	3 700,0
2.	Ulica H. Kołłątaja	265,0
3.	Ulica Północna	180,61
4.	Ulica Kolejowa	2012,0
5.	Ulica Witosa	560,0
6.	Ulica Warszawska (trawnik)	292,98
7.	Ulica Pułaskiego 81, 81A i ul. Putry 5	549,1
8.	Ulica Wigierska	695,0
9.	Ulica Kowieńska	228,0
10.	Ulica Powstańców Wielkopolskich i ul. Powstańców Śląskich	733,00
11.	Ulica Zastawie	1038,9
12.	Ulica Sejneńska	44,91
Razem		10 299,5 m²

Powierzchnie zieleni na terenie Suwałk w 2018 r., w ramach realizowanych inwestycji przez Miasto:

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia w m ²
1.	Ulica Leśna, nowa ulica od ul. Wojska Polskiego do ul. Utrata, ul. Utrata	30 986,90
2.	Ulica Sejneńska , od przejazdu kolejowego do granic administracyjnych miasta	22 160,30
3.	Odcinek od ulicy Pułaskiego do ul. Północnej	403
4.	Przebudowa ulic: Grabowej, Podhorskiego z Grabową i z ul. Podhorskiego w ul. Jana Pawła II	1470
5.	Ulica 7 KD od ul. Sikorskiego	340
6.	Ulica Knuta Olafa Falka	358,27
7.	Ulica Papieża Jana Pawła II oraz w ul. Karola Brzostowskiego	60
8.	Ulica W. Jagiełły oraz ul. K. Wielkiego po zachodniej stronie ul. Mieszka I	600
9.	Ulica Klonowa	1372,5

10.	Ulica Mariana Piekarskiego	713,25
11.	Ulica Prymasa Stefana Wyszyńskiego	724,88
Razem		59 189,00 m²

Powierzchnie zieleni na terenie Suwałk, w 2019 r., w ramach realizowanych inwestycji przez Miasto:

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia zieleni w m ²
1.	Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki - V etap Odcinek od ulicy Pułaskiego do ulicy Północnej	46 832,61
2.	Ulica M. Reja od bloku ul. A. Wirusza Kowalskiego 23 do bloku przy ul. A. Lityńskiego 16	482,32
Razem		47 314,93 m²

Powierzchnie zieleni na terenie Suwałk, w 2020 r., w ramach realizowanych inwestycji przez Miasto:

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia w m ²
1.	Ulica 100-lecia Niepodległości od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata	46 250,80
2.	Ulica Księdza Stanisława Szczęsnowicza od ul. Szpitalnej do ul. M. Reja	1 998,52
3.	Ulica Księdza Stanisława Szczęsnowicza od ul. Pułaskiego do ul. M. Reja	2 046,38
4.	Ulica Edwarda Lecha Wojczyńskiego (trawniki)	3 262,1
5.	Ulica Andrzeja Wajdy	624,76
6.	Ulica 3KD w Suwałkach i ul. Czesława Miłosza począwszy od skrzyżowania z ul. St. Staniszewskiego	1880,0
7.	Ulica 9KD w Suwałkach, od skrzyżowania z ul. 3KD zakończonej placem do zawracania	835,0
8.	Ulica ks. Jerzego Popiełuszki	50
9.	Ulica Bolesława Śmiałego	101
10.	Ulica Bolesława Krzywoustego	58
11.	Ulica Jana III Sobieskiego	447
12.	Ulica Francuska	715,9
13.	Ulica Chorwacka	1258,2
14.	Czterowłotowe skrzyżowanie o ruchu okrężnym w ciągu ulicy I. Daszyńskiego wraz z połączeniem z ulicą M. Reja	1403,2
15.	Ulica Daszyńskiego	1297,5
16.	Ulica Leśna	18908,3
17.	Ulica Spokojna	200
Razem		81 336 m²

Prowadzenie rekultywacji dna i brzegów rzeki Czarnej Hańcza, w tym rewitalizacja terenów wzdłuż rzeki Czarna Hańcza na odcinku od ul. 24 Sierpnia do ul. A. Mickiewicza

W ramach projektu pn.: „Rewitalizacja starej łaźni oraz bulwarów nad rzeką Czarna Hańcza w Suwałkach” w latach 2019–2020 zrealizowano 2 zadania tj. rewitalizację budynku byłej łaźni (zadanie 1) oraz rewitalizację z zagospodarowaniem części terenów przyległych w celu utworzenia bulwarów nad rzeką Czarna Hańcza (zadanie 2).

Zadanie 2 obejmowało rewitalizację i zagospodarowanie terenów nadrzecznych i utworzenie bulwarów nad rzeką Czarna Hańcza położonych w bezpośrednim sąsiedztwie budynku starej łaźni. Prace obejmowały m.in. wykonanie chodników, ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych, nasadzenia zieleni (trawniki i łąki kwiatowe) z elementami małej architektury, oświetlenie terenu z iluminacją. Wykonana została też regulacja brzegów rzeki z umocnieniem podstawy skarp (od mostu na ul. Mickiewicza do mostu na ul. Kościuszki), budowa nabrzeża rekreacyjnego i slipu dla kajaków, przepławka dla ryb z remontem jazu oraz kładka dla pieszych i rowerzystów.

Projekt był realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII – Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działanie 8.5 – Rewitalizacja.

Rekultywacja i zagospodarowanie rekreacyjne zdegradowanych terenów po wydobywaniu żwiru PKP - Krzywólka, wokół jeziora powyrobowiskowego Sobolewo oraz oczyszczanie i usuwanie osadów ze zbiornika Arkadia.

W latach 2016- 2020 Miasto nie prowadziło żadnych działań inwestycyjnych obejmujących rekultywację i zagospodarowanie rekreacyjne zdegradowanych terenów po wydobywaniu żwiru PKP-Krzywólka, wokół jeziora powyrobowiskowego Sobolewo, ani też oczyszczania i usuwania osadów ze zbiornika Arkadia. Ww. działania przewidywane są do wykonania w kolejnych latach.

ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Rozbudowa sieci wodociągowej

W roku 2016 Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sfinansowała 2,7 km sieci wodociągowej w ramach uzupełnienia sieci w ulicach oraz rozbudowy sieci na nowo powstających osiedlach. W roku 2017 długość nowej sieci wyniosła 1,6 km.

Razem w latach 2016-2017 sieć wodociągowa eksploatowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wydłużyła się o 4,3 km.

Długość sieci wodociągowej na koniec 2016 r. wynosiła 158,3 km, na koniec 2017 r. wynosiła 159,9 km, natomiast na koniec 2018 r. wynosiła 162,2 km.

W roku 2019 długość wykonanych sieci wodociągowych ze środków Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz przekazanych aportem przez Miasto Suwałki wynosiła 8,4 km; długość sieci wodociągowej na koniec 2019 r. wyniosła 168,3 km. Natomiast na koniec 2020 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 171,9 km.

Razem w latach 2019-2020 sieć wodociągowa eksploatowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wydłużyła się o 9,7 km.

Rozbudowa i remonty sieci kanalizacyjnej

Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2016 r. wynosiła 118,0 km, natomiast na koniec 2017 r. 119,8 km.

W roku 2016 PWiK w Suwałkach Sp. z o. o. wybudował 4,1 km sieci kanalizacji sanitarnej w ramach uzupełnienia sieci w ulicach oraz rozbudowy sieci na nowo powstających osiedlach.

W roku 2017 PWiK w Suwałkach Sp. z o. o. wybudował 1,8 km sieci kanalizacji sanitarnej.

Razem w latach 2016-2017 sieć kanalizacji sanitarnej eksploatowana przez PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. wydłużyła się o 5,9 km.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej wyremontowanych w latach 2016-2017 metodą bezwykopową wyniosła 1,4 km.

Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2018 r. wynosiła 121,2 km i wydłużyła się o 1,4 km w stosunku do roku poprzedniego. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2019 r. wynosiła 124,6 km, natomiast na koniec 2020 r. 128,5 km.

W roku 2019 PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. wybudowała 3,4 km sieci kanalizacji sanitarnej. Razem w latach 2019-2020 sieć kanalizacji sanitarnej eksploatowana przez PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. wydłużyła się o 7,3 km. Na koniec 2020 r. na terenie miasta Suwałki było 128,5 km.

Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej wraz z wyposażeniem wylotów w separatory substancji ropopochodnych

Od września 2012 r. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach sp. z o.o. eksploatuje kanalizację deszczową i każdego roku sukcesywnie ją rozbudowuje.

W latach 2016-2017 wykonano 1 separator substancji ropopochodnych na istniejących wylotach do rzeki. Na koniec roku 2018 długość eksploatowanej sieci deszczowej wynosiła 153 km, a ilość separatorów substancji ropopochodnych na wylotach eksploatowanych przez spółkę, wynosiła 24 szt.

Na koniec 2019 r. długość sieci deszczowej wynosiła 163,1 km, natomiast na koniec 2020 r. 169,8 km. Ilość separatorów substancji ropopochodnych na wylotach eksploatowanych przez Spółkę na koniec 2020 r. wynosiła 30 szt. Wyloty wyposażone w separatory odprowadzają zdecydowaną większość wód opadowych z systemu drogowego miasta.

Modernizacja oczyszczalni ścieków w Suwałkach: system dezintegracji osadów, system mieszania osadów w ZKF, budowa przepompowni ścieków, rozbudowa centralnej dyspozytorni, pompy ciepła wraz z wymianą instalacji c.o. w budynku administracyjnym.

Po wykonaniu testów przyrostu produkcji biogazu zrezygnowano z realizacji zadania polegającego na wykonaniu systemu dezintegracji osadów. W 2018 r. wybudowano przepompownię odcieków wraz z rurociągiem tłocznym na terenie oczyszczalni ścieków w Suwałkach. W ramach rozbudowy centralnej dyspozytorni wymieniono m.in. instalacje c.o., ale zrezygnowano z montażu pomp ciepła. W 2020 r. zakończono rozpoczętą w 2019 r. modernizację systemu mieszania osadów w komorach fermentacyjnych na terenie oczyszczalni ścieków. Ponadto rozpoczęto prace projektowe na potrzeby rozbudowy systemu monitoringu szczelności sieci wodociągowej.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Modernizacja gospodarki osadowej na terenie oczyszczalni ścieków w Suwałkach. Budowa instalacji do suszenia osadów ściekowych – dokończenie (rozruch).

Budowa suszarni osadów ściekowych została ukończona 23 maja 2016 r.

Budowa instalacji do stabilizacji tlenowej dla odpadów ulegających biodegradacji

Inwestycja pod nazwą "Budowa instalacji do stabilizacji tlenowej dla odpadów ulegających biodegradacji" została zrealizowana w I półroczu 2016 r. i rozpoczęto jej eksploatację w czerwcu 2016 r.

Budowa niecki wraz z niezbędną infrastrukturą (drenaż odcieku, uszczelnienie)

Budowa nowej kwatery została rozpoczęta w 2017 r. W okresie od lutego do końca marca 2017 r. zostały wykonane prace związane z wykopem pod nieckę składowiska wraz ze wstępnym ukształtowaniem skarp. Urobek powstały przy wykopie niecki składowiska posłużył w części zgodnie z projektem, do tworzenia nasypów wokół składowiska. Ze względu na brak środków finansowych od końca marca 2017 r. nie prowadzono innych prac budowlanych.

Rekultywacja eksploatowanego obecnie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

Rozpoczęcie rekultywacji składowiska rozpoczęto w II półroczu 2020 r.

Doposażenie w sprzęt niezbędny do bieżącego funkcjonowania (zakup ładowarki kołowej)

Z uwagi na brak wolnych środków finansowych w latach 2016-2017 nie dokonano zakupu ładowarki kołowej. Zakup niezbędnego sprzętu ciężkiego, w tym ładowarki kołowej, przewiduje się w 2020 r.

Zakup kruszarki do betonu

Z uwagi na brak wolnych środków finansowych w latach 2016-2017 nie dokonano zakupu kruszarki do betonu.

PGO w Suwałkach sp. z o.o. zamierza wybudować instalacje do przetwarzania odpadów budowlanych i remontowych. Inwestycja ta obejmie budowę wybetonowanego podłoża o powierzchni ok. 400 m², z odprowadzeniem wód opadowych do zakładowej kanalizacji sanitarnej, a następnie poprzez przepompownię ścieków do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Instalacja zostanie wyposażona w mobilną kruszarkę do kruszenia odpadów budowlanych i remontowych z separatorem elektromagnetycznym o wydajności do 20 tys. Mg/rok w celu uzyskania granulacji od 0 mm do 100 mm.

Budowa stanowiska rozbiórki odpadów wielkogabarytowych.

W 2019 r. w lipcu Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. zakupiła w formie leasingu operacyjnego rozdrabniacz odpadów wyposażony w separator elektromagnetyczny o wydajności 10 Mg/h w przypadku przetwarzania odpadów wielkogabarytowych. Natomiast w październiku wybudowano w ramach realizacji zadania pn. „Budowa kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz placami magazynowymi” stanowisko przetwarzania odpadów wielkogabarytowych o powierzchni 200 m² z utwardzonym podłożem, na którym w zależności od zapotrzebowania jest ustawiony rozdrabniacz.

Rozbudowa instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów.

W celu realizacji inwestycji PGO w 2019 r. w ramach zadania pn. „Budowa kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz placami magazynowymi”, powiększyła powierzchnię płyt kompostowych do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych oraz innych bioodpadów o 1289 m². Obecna łączna powierzchnia płyt wynosi 5 680 m². Zostało wykonane także ogrodzenie oddzielające teren placu kompostowego od lasu.

PGO w Suwałkach Sp. z o.o. w II kwartale 2020 r. zakończyło inwestycje polegającą na budowie nowej kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz placami magazynowymi. Przedsięwzięcie obejmowało budowę nowej kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o pojemności 328 000 m³, budowę placu magazynowego wraz z boksami o łącznej powierzchni 4 991 m², budowę podziemnego zbiornika ppoż. o pojemności 500 m³, montaż przemysłowego monitoringu wizyjnego oraz oświetlenia wokół składowiska

Dnia 10.02.2020 r. PGO w Suwałkach Sp. z o.o. podpisało umowę nr PIOŚ.02.02.00-00-0021/18 z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie Projektu pn. Rozbudowa (modernizacja) Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z doposażeniem na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów komunalnych w Suwałkach w miejscowości Zielone Kamedulskie, ul. Raczkowska 150A”, współfinansowanego z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II – Ochrona środowiska, w tym Adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi.

Modernizacja PSZOK polega na dostosowaniu istniejącego (funkcjonującego) punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych jako elementu zintegrowanego systemu gospodarowania odpadami do pełnej zgodności z przepisami Unii Europejskiej oraz prawa polskiego i obejmuje:

- budowę nowego ogrodzenia terenu PSZOK wraz z bramą wjazdową,
- budowę posadowienia nowej wagi najazdowej o wymiarach 3m x 18m (przy obecnej wadze o wymiarach 3m x 10m, utrudnione jest faktyczne ważenie odpadów dostarczanych do Spółki oraz odsprzedawanych surowców wtórnych przez samochody wielotonażowe o 3 osiach),
- budowę budynku kontenerowego administracyjno-socjalnego o powierzchni 15,41 m² (wagowania),
- modernizację istniejącego budynku wagowni w celu dostosowania do pełnienia funkcji punktu naprawy przedmiotów, w tym zużytego sprzętu,
- budowę budynku do prezentacji przedmiotów naprawionych do przekazania kolejnym użytkownikom o powierzchni 44,17 m²,
- budowę budynku parterowego w technologii tradycyjnej przeznaczonego do prowadzenia zajęć szkoleniowo-warsztatowych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych o powierzchni 135 m²,
- budowę wiaty technologicznej o powierzchni 103,45 m² do ustawienia kontenerów o pojemności powyżej 10 m³ przeznaczonych do zbierania odpadów,
- budowę boksów technologicznych o powierzchni 261,6 m² do gromadzenia wysokotonażowych dostaw zebranych odpadów,
- budowę magazynu kontenerowego do zbierania odpadów niebezpiecznych o powierzchni 15,41 m²,
- budowę dwóch obiektów namiotowych do prowadzenia zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży o powierzchni 18,30 m²,
- budowę dróg dojazdowych, placów manewrowych, parkingów, chodników z asfaltu i kostki brukowej o łącznej powierzchni 1818,74 m²,
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej (w systemie autonomicznym), składającym się z paneli fotowoltaicznych, regulatorów ładowania akumulatorów oraz inwerterów dla systemów off-

- grid; planowane jest częściowe wykorzystanie energii elektrycznej z systemu fotowoltaicznego do obsługi bramy wjazdowej (tryb czuwania), ogrzewania pomieszczeń,
- wykonanie infrastruktury towarzyszącej, tj. przyłączy sieci wodociągowych, sanitarnych i deszczowych, przyłączy elektroenergetycznych oraz przyłączy telekomunikacyjnych. Całkowita powierzchnia PSZOK po modernizacji wyniesie 4095,96 m².

POWIETRZE

Modernizacja istniejących kotłów w Przedsiębiorstwie energetyki Ciepłej w Suwałkach Sp. z o.o. celem dostosowania do spełniania standardów emisyjnych po 2022 r.

W celu poprawy jakości powietrza oraz zmniejszenia oddziaływania na środowisko naturalne PEC w Suwałkach Sp. z o.o. prowadzi inwestycje związane z dostosowaniem istniejącej instalacji wytwarzania ciepła do nowych standardów emisyjnych BAT. Instalacja oczyszczania spalin na kotle WR-25 K4 wybudowana w ramach projektu współfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie pożyczki przynosi efekty w postaci niższych wartości emisji do powietrza w porównaniu do okresu przed uruchomieniem tej instalacji w 2018 r. W 2020 r. zakończono budowę instalacji spalania biomasy, składającej się z dwóch kotłów wodnych o mocy nominalnej po 12,5 MW każdy. Zastąpienie części produkcji ciepła z kotłów węglowych kotłami na biomasę (zrębki drewna) pozwala na mniejsze zużycie paliw kopalnych w postaci węgla kamiennego o około 13000 Mg rocznie i zastąpienie ich odnawialnymi źródłami energii. Efektem przedsięwzięcia jest zmniejszenie emisji CO₂.

Termomodernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych

W 2016 r. wykonano prace termomodernizacyjne w budynkach przy ul. Em. Plater 24, 26A, 28, 28A, Osiedle II bl. 5, 8 w Suwałkach. Natomiast, w 2017 r., prace ograniczające straty ciepła zostały przeprowadzone w budynkach przy ul. Em. Plater 20, ul. M. Reja 66, ul. 1-go Maja 27A, Osiedle II bl. 4A, 6, 16, 19, ul. Waryńskiego 35 w Suwałkach.

W 2018 r. nie przeprowadzono termomodernizacji komunalnych zasobów mieszkaniowych. W latach 2019-2020 przeprowadzona została termomodernizacja trzech kamienic stanowiących własność Gminy Miasta Suwałki przy ul. T. Kościuszki 18, ul. T. Kościuszki 20 i ul. T. Kościuszki 26 w ramach realizacji inwestycji pn. „Kompleksowa modernizacja energetyczna zabytkowych kamienic przy ul. Tadeusza Kościuszki 18, 20 i 26 w Suwałkach stanowiących własność Gminy Miasta Suwałki”.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

W 2016 r. zrealizowano projekt pn. „Termomodernizacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Przytorowej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. W wyniku ww. projektu dokonano wymiany okien zewnętrznych, drzwi zewnętrznych, ocieplenia stropodachu granulatem z wełny mineralnej, niwelowanego styropianem, ocieplenia ścian fundamentowych styropianem. Oprócz tego dokonano termomodernizacji Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach, przy ul. Sejneńskiej. W ramach prac termomodernizacyjnych wykonano roboty budowlane polegające na dociepleniu budynków wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła w budynku sali sportowej, regulacji istniejącej instalacji co i cwu, instalacji oddymiania klatek schodowych, dostosowaniu budynku do wymagań p.poż. w zakresie montażu wyłącznika głównego prądu, wymiany istniejących opraw oświetleniowych w pomieszczeniach szkoły na oprawy ledowe, remontu dachu i elewacji budynku garażowego. Projekt zrealizowano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 1 w Suwałkach, przy ul. Noniewicza 83 polegała na wykonaniu następujących prac: wymianie stolarki okiennej i zewnętrznej drzwiowej oraz wewnętrznej pożarowej, ociepleniu stropodachów i ścian zewnętrznych oraz wykonaniu i montażu daszka nad wejściem do budynku dydaktycznego. Projekt zrealizowano ze środków własnych Miasta Suwałki.

W 2017 r. w ramach systemu zielonych inwestycji dofinansowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeprowadzono „Termomodernizację Zespołu Szkół Nr 10 w Suwałkach – II etap”. W ramach projektu ocieplono: ściany zewnętrzne, nadziemie, stropy i podciągi, wyregulowano instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Wykonano również roboty zewnętrzne i towarzyszące.

W 2018 r. zrealizowano projekty: „Kompleksowa modernizacja energetyczna Szkoły Podstawowej nr 9 w Suwałkach”, „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (Przedszkole nr 1, 2, 5, 6, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna) - etap I”, „Kompleksowa modernizacja energetyczna Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Kościuszki 36 w Suwałkach”, „Kompleksowa modernizacja energetyczna szkoły Podstawowej nr 9 w Suwałkach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

W 2020 r. zrealizowano projekt pn. „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych w Suwałkach (Przedszkole nr 3, 4, 7, 8, 10) – II etap” w ramach projektu finansowanego ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa V – Gospodarka niskoemisyjna, działanie 5.3 – Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej, Poddziałanie 5.3.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w tym budownictwo komunalne.

Modernizacja energetyczna budynków obejmowała: wymianę stolarki okiennej na okna w profilu PCV, wymianę drzwi zewnętrznych na aluminiowe, docieplenie stropodachu granulatami z wełny mineralnej wraz z naprawą kominów, wykonaniem pokrycia dachowego z papy termozgrzewalnej oraz montażem rynien i rur spustowych. Ponadto docieplono strop nad piwnicą oraz ściany zewnętrzne płytami styropianowymi. Wykonano instalację wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z rekuperacją w pomieszczeniach kuchennych. Ponadto na dachach budynków zamontowano instalację fotowoltaiczną 5kW.

Ograniczanie wtórnej emisji pyłu spowodowanej motoryzacją poprzez poprawę stanu dróg (budowa, przebudowa, rozbudowa, remonty dróg)

W latach 2016-2017 prowadzone były prace polegające na budowie nowych oraz przebudowie istniejących dróg. W 2016 r. wykonano jezdnie z betonu asfaltowego lub jezdnie z mieszanki mineralno-bitumicznej (wraz z budową lub remontem chodników) na następujących ulicach:

- Zastawie - II etap,
- Świerkowa - II etap,
- Ogrodowa,
- Piękna,
- sięgacz do ulicy Zielnej,
- E. Młynarskiego – II etap,
- 41 Pułku Piechoty,
- 11 Listopada,
- Władysława Łokietka wraz z sięgaczami,
- W. Jagiełły od ul. Mieszka I do ul. 23 Października – I etap,
- W. Jagiełły od ul. Mieszka I do ul. 23 Października –II etap,
- Legionów,
- Ełckiej,

- Węgorzewskiej,
- Oleckiej,
- Giżyckiej,
- Gołdapskiej,

Ponadto wybudowano:

- drogę dojazdową od ul. Noniewicza z parkingami i infrastrukturą w kwartale pomiędzy ulicami: T. Kościuszki, Wigierska, T. Noniewicza, rzeka Czarna Hańcza,
- sięgacz ulicy Lubelskiej w Suwałkach,
- nową ulicę od ul. A. Mickiewicza do ul. T. Kościuszki z niezbędnym uzbrojeniem technicznym-
- I Etap (w trakcie realizacji) termin zakończenia 30.04.2017 r.
- nakładki asfaltowe ulic: Przytorowej, Wierusza - Kowalskiego i Kapitana Stefana Bieleckiego.

W 2017 r. wykonano jezdnie z betonu asfaltowego lub jezdnie z mieszanki mineralno-bitumicznej (wraz z budową lub remontem chodników) na następujących ulicach:

- Ogrodowej,
- H. Kołłątaja,
- Miodowej,
- Kolejowej,
- Północnej,
- ulica od ul. A. Mickiewicza do ul. T. Kościuszki z uzbrojeniem technicznym - I Etap,
- przebudowa ul. E. Młynarskiego -III etap, na odcinku od ul. Ogińskiego do ul. Chopina,
- Wileńskiej,
- Kowieńskiej,
- Wrocławskiej, Legnickiej, Gorzowskiej i Katowickiej w Suwałkach - w trakcie realizacji.

Ponadto przebudowano:

- układ komunikacyjny w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki - IV etap (przebudowa fragmentu ul. Leśnej od ul. Krakowskiej do ul. W. Polskiego wraz z budową odcinka od ul. W. Polskiego do ul. Utrata) - w trakcie realizacji.
- układ komunikacyjny w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki - III etap (przebudowa ul. Sejneńskiej od granic administracyjnych miasta do torów wraz z budową odcinka od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z mostem i tunelem pod torami) - w trakcie realizacji,
- układ komunikacyjny w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki - V etap (odcinek od ul. Pułaskiego do ul. Północnej) - w trakcie realizacji,
- rozbudowano ul. Staniszewskiego w Suwałkach w ciągu drogi powiatowej nr 1149B - etap II,
- przebudowano ulicę Przytorową.

W 2018 r. prowadzone były prace obejmujące:

1. „Przebudowę układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655– IV etap (przebudowa ul. Leśnej od ul. Krakowskiej do ul. Wojska Polskiego z budową odcinka od ul. W. Polskiego do ul. Utrata),
2. „Przebudowę układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – III etap (przebudowa ul. Sejneńskiej od granic administracyjnych miasta do torów wraz z budową odcinka od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z mostem i tunelem pod torami),
3. Ul. Zastawie od ogródków działkowych do skrzyżowania z drogą osiedlową,
4. Ul. Krzywólka – w trakcie realizacji,
5. Przebudowę ulic: Grabowej, Podhorskiego i Jana Pawła II,
6. Ulice: Wrocławska, Legnicka, Gorzowska, Iławska i Katowicka,
7. Ulicę Knuta Olafa Falka,
8. Ul. W. Jagiełły ul. K. Wielkiego po zachodniej stronie ul. Mieszka I,
9. Ul. M. Piekarskiego,
10. Ul. Szpitalna na odcinku od budynku nr 7 do budynku nr 9,
11. Ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego na wysokości ogródków działkowych,
12. Drogę 5D za osiedlem Polna,
13. Drogę dojazdową od ul. Bakalarzewskiej.

W latach 2019-2020 prowadzone były prace polegające na budowie nowych oraz przebudowie istniejących dróg.

W 2019 r. wykonano jezdnie lub dokonano przebudowy na następujących ulicach:

I. „Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – III etap (przebudowa ul. Sejneńskiej od granic administracyjnych miasta do torów wraz z budową odcinka od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z mostem i tunelem pod torami), w tym:

1. Przebudowa ul. Sejneńskiej od granicy administracyjnych miasta do torów kolejowych.
2. Budowa ul. 100-Lecia Niepodległości (w trakcie realizacji) na odcinku od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata.
3. Most przez rzekę Czarną Hańczę w ciągu ul. 100-lecia Niepodległości.
4. Tunel pod torami kolejowymi.

II. „Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – V etap (odcinek od ul. Gen. K. Pułaskiego do ul. Północnej)”, w tym:

1. Jezdnia ulicy Rotmistrza Witolda Pileckiego w Suwałkach od ul. Gen. K. Pułaskiego do ul. Północnej, w tym: odcinek pomiędzy ul. Gen. K. Pułaskiego, a ul. S. Wyszyńskiego.
2. Zjazdy bramowe.
3. Chodniki i ścieżka rowerowa.
4. Zatoki autobusowe (3 szt.).

III. Droga powiatowa - ulica Krzywólka w Suwałkach na odcinku od pętli autobusowej do posesji przy ul. Krzywólka 36. Jezdnia o łącznej długości 864,40 m.

IV. Droga gminna - droga 5KD w Suwałkach (ul. Aleksandry Piłsudskiej) na odcinku od ul. Sportowej do ul. Utrata. Jezdnia o łącznej długości 864,40 m.

V. Droga gminna – droga dojazdowa od ul. Bakalarzewskiej w Suwałkach o długości 218,04 m.

W 2020 r. wykonano jezdnie z betonu asfaltowego lub jezdnie z mieszanki mineralno-bitumicznej (wraz z budową lub remontem chodników) na następujących ulicach:

1. „Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655 na terenie miasta Suwałki – III etap (przebudowa ul. Sejneńskiej od granic administracyjnych miasta do torów wraz z budową odcinka od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata z mostem i tunelem pod torami), w tym:

budowa ul. 100-Lecia Niepodległości od ul. Sejneńskiej do ul. Utrata, o długości 1427,29 m, jezdni w ulicy Utrata o długości 263,91 m, łącznik ulicy Staniszewskiego o długości 422,17 m, warstwa ścieralna na ul. Sianożęć o długości 263,91 m oraz warstwa ścieralna drogi dojazdowej klasy D-DD1 o długości 422,85 m.

2. Ulica Utrata i ul. Gen. Podhorskiego w ciągu drogi wojewódzkiej bez numeru w granicach administracyjnych miasta Suwałk o długości ok. 1,5 km.

3. Budowa ulicy Księdza Stanisława Szczęsnowicza z uzbrojeniem technicznym o długości około 260 m.

4. Droga 5KD (ul. Aleksandry Piłsudskiej) na odcinku od ulicy Sportowej do ul. Utrata.

5. Ulica Edwarda Lecha Wojczyńskiego o długości 463,91 m.

6. Ulica Andrzeja Wajdy o długości 124,34 m.

7. Ulica Dąbrówka o długości 200 m.

8. Ulica Czesława Miłosza i Jana Kochanowskiego w rejonie ulicy Stanisława Staniszewskiego.

9. Ulica 3KD o długości 413,06 m.

10. Ulica 9KD o długości 190,09 m (ulica Jana Kochanowskiego).

11. Ulica 27KD w Suwałkach (ul. Czesława Miłosza) o długości ok. 187 m.

12. Ulica Bolesława Śmiałego o długości jezdni 251 m.

13. Ulica Bolesława Krzywoustego o długości jezdni 115 m.

12. Ulica Francuska o długości jezdni 373 m.

12. Ulica Chorwacka o długości jezdni 249 m.

12. Ulica Włoska o długości jezdni 540 m.

12. Rozbudowa ulicy Leśnej połączeniem do ulicy Raczkowskiej na długości 506,35 m.

12. Ulica Spokojna o długości 81,3 m.

Budowa instalacji solarnej na budynku Aquaparku

Nie zrealizowano.

Budowa instalacji solarnej na budynku Zespołu Szkół nr 10 w Suwałkach

Nie zrealizowano.

Ekologiczne Suwałki - zakup i instalacja kolektorów słonecznych lub instalacji fotowoltaicznej na budynkach mieszkalnych na terenie miasta Suwałki

Nie zrealizowano.

Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych

Corocznie zwiększeniu ulega długość dróg przeznaczonych dla użytkowników rowerów.

W 2016 r. wybudowano 1,57 km wydzielonych dróg rowerowych i 1,61 km ciągów pieszo-rowerowych. W 2017 r. długość wydzielonych dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych zwiększyła się odpowiednio o 0,99 km i 0,80 km.

W 2018 r. wybudowano 5,40 km wydzielonych dróg rowerowych i 5,28 km ciągów pieszo-rowerowych.

W 2019 r. wybudowano 5,08 km wydzielonych dróg rowerowych i 1,02 km ciągów pieszo-rowerowych. W 2020 r. długość wydzielonych dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych zwiększyła się odpowiednio o 7,47 km i 0,43 km.

Rozbudowa systemów parkingowych

W ramach rozbudowy systemów parkingowych w 2016 r. wykonano:

- 60 miejsc postojowych w ul. Zastawie o powierzchni 741,12 m²,
- 38 miejsc postojowych parking w ul. Świerkowej o powierzchni 497,0 m²,
- 5 miejsc postojowych parking w ul. 41 Pułku Piechoty o powierzchni 65,2 m²,
- 27 miejsc postojowych parking w ul. Wierusza Kowalskiego 4A i 4B o powierzchni 340,80 m²,
- 26 miejsc postojowych parking w ul. 11 Listopada o powierzchni 251,5 m²,
- 13 miejsc postojowych parking w ul. Bydgoskiej o powierzchni 429,7 m²,
- 36 miejsc postojowych, w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych, sięgacz ul. Pułaskiego przy stacji paliw Shell.

W 2017 r. wykonano rozbudowę następujących parkingów i zatoki:

- 79 miejsc postojowych w ul. Sejneńskiej o powierzchni 3603,09 m²,
- 63 miejsca postojowe w ul. Przytorowej o powierzchni 286,23 m²,
- 108 miejsc postojowych w ulicy od ul. A. Mickiewicza do ul. T. Kościuszki, o powierzchni 3741 m²,
- parking przy ul. Witosa 2 i 2A o powierzchni 435,8 m²,
- parking, w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych, sięgacz ul. Pułaskiego przy stacji paliw Shell,

W 2018 r. wykonano:

- parking wzdłuż ulicy Lubelskiej,
- parking przy ul. Bydgoskiej 15 (4 miejsca),
- zjazdy i parking na 16 miejsc przy ul. Knuta Olafa Falka,
- miejsca parkingowe na 20 miejsc przy ul. W. Jagiełły,
- parkingi na 117 miejsc przy ul. Klonowej.

W ramach rozbudowy systemów parkingowych w 2019 r. wykonano:

- 12 miejsc postojowych w ul. Popiełuszki,
- 18 miejsc postojowych w ul. Wojska Polskiego,
- 16 miejsc postojowych w ul. Andersa,
- 7 miejsc postojowych w ul. Kieleckiej.

W ramach rozbudowy systemów parkingowych w 2020 r. wykonano parkingi i zatoki:

- 27 miejsc postojowych oraz 2 miejsca dla osób niepełnoprawnych w ul. Księdza Jerzego Szczęsnowicza,
- zatokę autobusową w ul. 100-lecia Niepodległości,
- parkingi z kostki szarej betonowe o powierzchni 348,5 m²,
- zatokę parkingową na 15 miejsc postojowych,
- parking za żłobkiem przy ul. T. Kościuszki 6,
- zatoki parkingowe po zachodniej stronie ulicy 9KD (ulica Kochanowskiego) o powierzchni 296 m²,
- parkingi przy ulicy ks. Jerzego Popiełuszki o powierz. 729,49 m² (53 miejsca),
- 28 miejsc postojowych przy ul. Sportowej,
- 37 miejsc parkingowych i zatoka autobusowa MPK w centrum ogródków działkowych na osiedlu Północ w Suwałkach (ul. Wyszyńskiego),
- parking przy ul. Jana III Sobieskiego o powierzchni 180 m²,
- zatoka autobusowa i zatoka parkingowa o powierzchni 186,2 m² przy ul. I. Daszyńskiego,
- zatoka autobusowa przy ul. Leśnej.

Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego poprzez zakup niskoemisyjnego taboru komunikacji miejskiej

W latach 2019-2020 w ramach przetargu „Dostawa fabrycznie nowych autobusów zasilanych sprężonym gazem CNG w ramach projektu „Poprawa jakości systemu transportu publicznego w mieście Suwałki” (III i IV etap) Miasto nabyło 15 niskoemisyjnych autobusów zasilanych sprężonym gazem CNG.

Wspieranie zadań związanych z ograniczaniem niskiej emisji

Realizując zapisy Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Suwałki, w dniu 25 listopada 2015 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę Nr XIII/152/2015 w sprawie przyjęcia programu pn. „Ograniczanie niskiej emisji na terenie Gminy Miasta Suwałki” i określenie zasad udzielania dotacji w ramach programu (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 225).

Ww. uchwałą Miasto Suwałki określiło regulamin udzielania dotacji na realizację zadań określonych w programie ochrony powietrza. Z realizacji programu co roku przygotowywane jest sprawozdanie, które następnie przedkładane jest Radzie Miejskiej w Suwałkach.

Porównanie efektów realizacji programu „Ograniczania niskiej emisji na terenie Suwałk” w latach 2016-2020

Rok	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Zadanie	Kwota dotacji w zł (ilość zrealizowanych umów)				
Wymiana kotła	36.000,00 (12)	83.688,00 (28)	30 000 (10)	33.000,00 (8)	0

Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej	54.853,38 (13)	33 928,60 (10)	82 528,90 (26)	97.691,71 (19)	66.213,80 (16)
Podłączenie do sieci gazowej	60.000,00 (20)	120 000,00 (40)	129 000,00 (42)	227.000,00 (62)	121.000,00 (35)
Łącznie	150 853,38 (45)	237.616,60 (78)	241 528,90 (78)	357.691,71 (89)	187.213,80 (51)

3.2. Zadania koordynowane

Realizacja tych zadań ma istotny wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych miasta. Wdrażanie ich w życie należy jednak do osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i organów administracji rządowej. Finansowanie tych zadań nie leży w kompetencjach samorządu miejskiego, dlatego też w Programie nie przewidywano konkretnych działań Miasta w ramach ww. zadań.

Określone w Programie zadania koordynowane przedstawiono poniżej.

Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z operatami urządzeniowymi lasów

Zadanie na bieżąco realizowane przez Nadleśnictwo oraz właścicieli lasów prywatnych - pod nadzorem Starostwa.

Eliminacja obcych, zagrażających drzewostanom i rodzimej florze, ekspansywnych gatunków roślin

Omówiono w części raportu dotyczącym eliminowania gatunków zagrażających drzewostanom i rodzimej florze.

Rekultywacja i zagospodarowanie zdegradowanych terenów po wydobywaniu żwiru

Zadanie realizowane na bieżąco, pod nadzorem Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. W 2017 r. przeprowadzono jedno postępowanie. W pozostałych latach nie prowadzono postępowań dotyczących rekultywacji i zagospodarowania zdegradowanych terenów po wydobywaniu żwiru.

Budowa obwodnicy Suwałk

17 marca 2019 r. zakończono prace przy budowie obwodnicy Suwałk. Suwalska obwodnica została otwarta 13 kwietnia 2019 r. (omówiono na stronie 8 niniejszego Raportu).

Doprowadzenie i dystrybucja gazu ziemnego

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. wychodząc naprzeciw potrzebom naszego miasta rozpoczęła w 2012 roku, przy współfinansowaniu ze środków UE, budowę sieci gazowych na terenie miasta Suwałki w ramach projektu pt.: „Umożliwienie dostępu do gazu ziemnego w m. Suwałki w oparciu o technologię LNG”.

W roku 2015 dokonano zamiany gazu z propanu-butanu rozprężonego na gaz ziemny wysokometanowy typu E. Na koniec 2016 r. z sieci gazowej o długości około 55,5 km zasilanej z nowej stacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, zlokalizowanej w m. Zielone Kamedulskie, korzystali dawni odbiorcy propanu-butanu na osiedlu Północ oraz 159 nowych odbiorców przyłączonych do sieci gazowej. Na koniec 2017 r. do sieci gazowej o długości około 60 km podłączono 269 nowych odbiorców. Na koniec 2018 r. sieć gazowa o długości 69 km powiększyła się o 389 odbiorców. W 2019 r. wybudowano 13,79 km długości sieci gazowej i 250

nowych przyłączy. W 2020 r. wybudowano 15,7 km gazociągów z rur PE i uruchomiono 284 nowe przyłącza.

Wychodząc naprzeciw potrzebom potencjalnych odbiorców oraz w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu, OZG w Białymstoku rozpoczęła proces rozbudowy stacji regazyfikacji LNG w Zielonym Kamedulskim, czego finalnym efektem powinno być przyłączenie Suwałk do sieci gaz Systemu na wschodnim odcinku gazociągu Polska – Litwa.

Monitorowanie stanu jakości powietrza.

Na terenie miasta Suwałk największa emisja zanieczyszczeń do powietrza następuje w wyniku energetycznego spalania paliw (węgla, oleju opałowego oraz drewna), w ciepłowniach miejskich i osiedlowych oraz zakładach przemysłowych. Mniejszy jest udział emisji z różnego rodzaju procesów technologicznych.

Oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin wykonuje się na podstawie ocen wyników pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń ze stacji w Suwałkach (automatyczny pomiar pyłu PM 10 na stacji tła miejskiego) – cel ochrona zdrowia.

Zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 26.04.2007 r. o zarządzaniu kryzysowym wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, niezwłocznie powiadamia społeczeństwo oraz podmioty, o których mowa a art. 92 ust. 2 pkt 1, w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu oraz o wystąpieniu przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji.

W dniu 02.06.2016 r. Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Białymstoku przygotował komunikat Nr 4/2016 o stwierdzeniu wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu dla strefy podlaskiej (PL2002). Zanotowano przekroczenie wartości stężenia średniorocznego tego zanieczyszczenia w okresie od 01.04.2015-31.03.2016 r. Obszarem przekroczeń było miasto Suwałki. Przyczyną wystąpienia ryzyka była emisja niska, transport drogowy, niekorzystne warunki meteorologiczne. Okres obowiązywania komunikatu – 31.12.2016r. Na podstawie informacji z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku, Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, dnia 02.06.2016 r., ogłosiło Alert Poziomu I. Nie stwierdzono zagrożeń dla zdrowia ludzkiego. Podobny komunikat przygotowano wystosowano w dniu 14.06.2017 r.

Zanotowano przekroczenie wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w okresie od 01.03.2016-28.02.2017 r. Obszarem przekroczeń było miasto Suwałki. Tak jak poprzednio przyczyną wystąpienia ryzyka była emisja niska, transport drogowy, niekorzystne warunki meteorologiczne. Okres obowiązywania komunikatu – 31.12.2017 r.

W 2018 r. na podstawie opracowania *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Podlaskim Raport Wojewódzki za rok 2019* opracowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na stacji w Suwałkach, ze względu na zmianę lokalizacji, rozpoczęto prowadzenie pomiarów tego zanieczyszczenia w sierpniu, w związku z czym otrzymaną serię pomiarową potraktowano w ocenie jako wskaźnikową (seria obejmuje okres letni, jesienny i zimowy).

W 2019 r. na podstawie opracowania *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Podlaskim Raport Wojewódzki za rok 2019* opracowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie stwierdzono przekroczeń norm jakości powietrza w mieście Suwałki w odniesieniu do następujących zanieczyszczeń: stężenia 24 – godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀, stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (25µg/m³), poziomu docelowego benzo(a)piranu, poziomu dopuszczalnego ołowiu oraz poziomów docelowych metali (kadmu, niklu i arsenu) zawartych w pyłe zawieszonym PM₁₀.

Biorąc pod uwagę *Roczną Ocenę Jakości Powietrza w Województwie Podlaskim Raport Wojewódzki za rok 2020* opracowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2020 r. w Suwałkach, stwierdzono przekroczenia kryteriów oceny jakości powietrza w odniesieniu do poziomu docelowego dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym

PM10 (kryterium ochrona zdrowia). Nie stwierdzono przekroczeń w odniesieniu do pozostałych zanieczyszczeń tj. stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (I faza - 25µg/m) - kryterium ochrona zdrowia, poziomu dopuszczalnego ołowiu oraz poziomów docelowych metali (kadmu, niklu i arsenu) zawartych w pyłe zawieszonym PM10 (kryterium ochrona zdrowia), poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń gazowych (kryterium ochrona zdrowia): dwutlenku siarki, dwutlenku i tlenków azotu, tlenku węgla oraz benzenu .

W 2017 r. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Suwałkach w zamontowano miejską sieć monitoringu stanu jakości powietrza.

Sieć obejmuje montaż 11 czujników, które pobierają następujące dane pomiarowe:

- temperaturę powietrza,
- wilgotność,
- ciśnienie,
- stężenie pyłów zawieszonych PM1, PM2.5 oraz PM10.

Sensory rozmieszczone są na różnych obiektach użyteczności publicznej tj:

- Szpitalu Wojewódzkim,
- Przedszkolu nr 10 ul. Nowomiejska 18,
- Aquapark Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. J. Pawła II 7,
- Bibliotece Publicznej ul. Północna 26,
- Przedszkolu nr 4 ul. M. Skłodowskiej 7,
- Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp., z o. o. ul. Sikorskiego 14,
- Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie ul. Filipowska 20,
- Urzędzie Miejskim w Suwałkach ul. Mickiewicza 1,
- Szkole Podstawowej nr 4 ul. W. Polskiego 13,
- Przedszkolu nr 1 w Suwałkach ul. Raczkowska 41,
- PEC w Suwałkach Sp. z o. o.

Wyniki pomiarów udostępniane są w aplikacji Airly.pl

4. Analiza przyjętych wskaźników realizacji programu

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu przyjęto w dokumencie uporządkowany system mierników jego efektywności. Niniejsza część raportu przedstawia informację o kształtowaniu się wyznaczonych wskaźników w latach 2016-2020.

Liczba nowych i zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów o charakterze strategicznym

W 2016 r. uchwalono 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 6 zmian obowiązujących planów.

W 2017 roku uchwalono 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 5 zmian.

W 2018 r. uchwalono 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 1 zmianę obowiązujących planów.

W 2019 r. uchwalono 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 1 zmianę obowiązującego planu.

W 2020 r. uchwalono 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Liczba nowych obiektów i obszarów chronionej przyrody

Dnia 30 września 2020 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła Uchwałę Nr XXV/317/2020 w sprawie ustanowienia pomników przyrody zgodnie z tabelą poniżej.

L.p	Gatunek drzewa – pomnika przyrody	Data utworzenia	Lokalizacja	Właściciel/ posiadacz	Parametry	Akt prawny ustanawiający ochronę	Uwagi
Stan na dzień 9 października 2020 r.							
1.	Jarząb szwedzki <i>Sorubus intermedia</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, przy ul. Putry, działka nr 21489/2	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 1,54 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020r.
2.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, Park Konstytucji 3 Maja	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 3,04 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
3.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, przy rzece Czarna Hańcza, działka geod. nr 31363/20	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 3,12 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
4.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Szwajcaria, działka geod. nr 22518	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 3,95 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
5.	Wierzba biała <i>Salix alba L</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Szwajcaria, działka geod. nr 22518	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 5,70 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
6.	Modrzew europejski <i>Larix decidua Mill.</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Szwajcaria, działka geod. nr 22518	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 2,40 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
7.	Modrzew europejski <i>Larix decidua Mill.</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Szwajcaria, działka geod. nr 22518	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 2,87 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
8.	Modrzew europejski <i>Larix decidua Mill.</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Szwajcaria, działka geod. nr 22518	Własność: Gmina Miasto Suwałki	Obwód: 2,48 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
9.	Jabłoń domowa <i>Malus domestica</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Wylotowa	Własność: Osoby prywatne	Obwód: 1,79 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej	Dziennik Urzędowy Województwa

L.p	Gatunek drzewa – pomnika przyrody	Data utworzenia	Lokalizacja	Właściciel/posiadacz	Parametry	Akt prawny ustanawiający ochronę	Uwagi
			11			w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
10.	Czereśnia <i>Prunus avium</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Wylotowa 11	Własność: Osoby prywatne	Obwód: 1,34 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
11.	Jabłoń domowa <i>Malus domestica</i>	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Wylotowa 11	Własność: Osoby prywatne	Obwód: 1,96 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.
12.	Modrzew europejski <i>Larix decidua</i> Mill.	2020-10-22	Miasto Suwałki, ul. Wylotowa 11	Własność: Osoby prywatne	Obwód: 2,96 m	Uchwała Nr XXV/317/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 września 2020 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego poz. 4180 z 7 października 2020 r.

Na koniec 2020 r. liczba pomników przyrody na terenie miasta Suwałki wynosiła 33 szt.

Powierzchnia wzbogaconych i powiększonych terenów zieleni miejskiej

LATA	Powierzchnia trawników wykonanych przez ZD i Z w m ²	Powierzchnie zieleni w ramach inwestycji realizowanych przez Miasto w m ²
2016	4 616	12 872
2017	2 650	10 299
2018	500	59 189
2019	7 500	47 315
2020	12 000	81 336
ŁĄCZNIE	32 266	

Powierzchnia gruntów zalesionych

Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów powierzchnia gruntów zalesionych na terenie miasta w latach 2016-2020 wynosi ok. 99 ha.

Długość ścieżek rowerowych

	2016	2017	2018	2019	2020
Wydzielone drogi rowerowe (km)	44,8	44,8	50,20	55,28	62,75
Ciągi pieszo-rowerowe (km)	25,83	25,83	31,11	32,13	32,56

Wg Raportów o stanie miasta

Długość zrehabilitowanego odcinka koryta Czarnej Hańczy

W latach 2016–2017 nie przeprowadzano żadnych prac w ramach prac rekultywacyjnych na rzece Czarna Hańcza.

W latach 2019–2020 prace rekultywacyjne na rzece Czarna Hańcza przeprowadzano w ramach tworzenia bulwarów nadbrzeżnych. W ramach tego zadania:

- odmulono dno rzeki Czarnej Hańczy na długości 334 m,
- umocniono dno i brzegi rzeki narzutem kamiennym na długości 24 m,
- umocniono brzegi rzeki po obu stronach z gabionów na długości 18 m,
- umocniono skarpy po obu stronach rzeki w postaci palików drewnianych i faszyny, z obsianiem skarp rzeki trawą na długości 75 m,
- wykonano nabrzeża /przystanek dla kajaków o długości 58,1 m,
- wyremontowano istniejący jaz na km 70+305 rzeki Czarnej Hańczy z rozbudową niecki wypadowej jazu (wydłużenie o około 5 m). Wykonano przepławki żelbetowo-kamienne dla ryb, po wschodniej stronie istniejącego jazu, z posadowieniem ściany oporowej (km70+305).

Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, liczba nowych przyłączy

Instalacja	Wykonane w 2016 r.	Wykonane w 2017 r.	Wykonane w 2018 r.	Wykonane w 2019 r.	Wykonane w 2020 r.
Przyłącza wodociągowe (szt.)	77	48	87	149	114
Sieć wodociągowa (km)	2,7	1,6	6,1	8,4	3,6
Przyłącza kanalizacyjne (szt.)	89	46	87	148	89
Sieć kanalizacyjna (km)	4,1	1,8	3,4	4,8	3,9

Wg danych z Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o.

Długość wyremontowanych odcinków sieci kanalizacyjnej

W latach 2016-2017 wyremontowano 1400 m sieci kanalizacji sanitarnej metodą bezwykopową. W 2019 r. wykonano przebudowę kanalizacji sanitarnej w ulicy Klonowej w Suwałkach o długości 1064 m. Jednocześnie rozpoczęto zadania dotyczące wykonania renowacji kanałów sanitarnych metodą bezwykopową o łącznej długości ponad 10 km. W 2020 r. wykonano modernizację kanalizacji sanitarnej na ulicy Klasztornej oraz ukończono renowację kanałów sanitarnych w 49 ulicach miasta o łącznej długości ponad 10 km.

Powierzchnia obszarów zrehabilitowanych

W 2017 r. zrehabilitowane zostały grunty o powierzchni 19,4495 ha. W pozostałych latach nie przeprowadzono żadnych działań obejmujących rekultywacji terenów po eksploatacji kruszywa naturalnego.

Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk

W latach 2016-2017 r. zlikwidowano 1 dzikie wysypisko przy ul. Sejneńskiej w rejonie stacji paliw Karp.

W 2019 r. zlikwidowano 2 dzikie wysypiska przy ul. Armii Krajowej obecna ul. Rotmistrza W. Pileckiego i ul. Północnej. W 2020 r. nie stwierdzono dzikich wysypisk, które wymagałyby likwidacji.

Długość nowych odcinków sieci ciepłej

Długość nowych odcinków sieci ciepłej	Wykonane w 2016 r.	Wykonane w 2017 r.	Wykonane w 2018 r.	Wykonane w 2019 r.	Wykonane w 2020 r.
Sieć ciepła w km	1,7	2,3	3,6	4,6	2,9

Długość zmodernizowanych odcinków sieci ciepłych, liczba zlikwidowanych grupowych węzłów ciepłych

W 2016 r. zmodernizowano, poprzez przebudowę bądź termomodernizację łącznie 2,5 km sieci ciepłych, w 2017 r. 1 km sieci, a w 2018 r. 2,3 km.

W 2019 r. zmodernizowano, poprzez przebudowę bądź termomodernizację łącznie 4,9 km sieci ciepłych, a w 2020 r. 2,1 km sieci.

W 2016-2017 r. nie zlikwidowano żadnego węzła ciepłego grupowego. W 2019 r. zlikwidowano 7 węzłów grupowych. W 2020 r. zlikwidowano 1 duży węzeł grupowy.

Liczba zainstalowanych separatorów substancji ropopochodnych na wylotach kanalizacji deszczowej

Na koniec 2020 r. ilość separatorów substancji ropopochodnych na wylotach wynosiła 30 sztuk.

Separatory substancji ropopochodnych wg informacji PWiK w Suwałkach Sp. z o.o.

	Stan na koniec 2016 r.	Stan na koniec 2017 r.	Stan na koniec 2018 r.	Stan na koniec 2019 r.	Stan na koniec 2020 r.
Ilość separatorów substancji ropopochodnych na wylotach [szt.]	18	19	20	25	26
Ilość separatorów substancji ropopochodnych na wylotach lokalnych [szt.]	3	3	3	3	3
Separator substancji ropopochodnych na sieci wewnętrznej sklepu Biedronka przy ul. Wojska Polskiego [szt.]	1	1	1	1	1

Wg danych z Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o.

Liczba i kubatura budynków, w których przeprowadzono prace termomodernizacyjne

W 2016 r. wykonano prace termomodernizacyjne w 6 budynkach komunalnych o łącznej kubaturze 39 820 m³. Natomiast w 2017 r., stosowne prace ograniczające straty ciepła zostały przeprowadzone w 8 budynkach o łącznej kubaturze 69 333,78 m³.

Jednocześnie w roku 2016 r. przeprowadzono termomodernizację budynku: Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Przytorowej w Suwałkach, Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach przy ul. Sejneńskiej w Suwałkach oraz Zespołu Szkół Nr 1 w Suwałkach, o łącznej kubaturze obiektów wynoszącej 75 805,25 m³. W kolejnym roku 2017 dokonano termomodernizacji budynku Zespołu Szkół Nr 10 w Suwałkach, o kubaturze obiektów 89 810 m³.

W 2019-2020 r. wykonano prace termomodernizacyjne w 3 budynkach komunalnych o łącznej kubaturze 7 638 m³.

W 2020 r. przeprowadzono prace termomodernizacyjne następujących budynków użyteczności publicznej:

- Przedszkola nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II przy ul. J. Korczaka 4A w Suwałkach,
- Przedszkola nr 4 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach przy ul. Skłodowskiej 7,

- Przedszkola nr 7 przy ul. Andersa 10 w Suwałkach,
- Przedszkola nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi przy ul. Putry 4b w Suwałkach,
- Przedszkola nr 10 przy ul. Nowomiejskiej 8 w Suwałkach.

Łączna kubatura ww. obiektów wynosi 35 780,46 m³.

Liczba wydawnictw, filmów, stron internetowych itp. poświęconych zagadnieniom środowiska miasta i jego ochrony

W celu poinformowania mieszkańców miasta o nadchodzących zmianach w gospodarce odpadami komunalnymi Miasto Suwałki przeprowadziło szeroko zakrojoną kampanię informacyjną, polegającą na opracowaniu i rozpowszechnieniu wśród mieszkańców Suwałk licznych wydawnictw, stron internetowych oraz filmów na ww. temat.

Przed wejściem w życie nowego systemu do wszystkich domów jednorodzinnych dostarczono ulotki informacyjne. Podobny krok poczyniono w kierunku mieszkańców bloków, gdzie w każdej klatce zawieszono plakat informujący o zmianach. Oprócz tego na przystankach komunikacyjnych w okresie styczeń – lipiec 2013 r. widniały plakaty dużych rozmiarów, informujące o nadchodzących zmianach. Innym sposobem dotarcia do mieszkańców była emisja spotów w TVS i na portalach internetowych (www.tvs24.pl, www.estacjafm.pl, www.suwalki-info24.pl) oraz publikacja artykułu w biuletynie „Echo Spółdzielni” prowadzonym przez Suwalską Spółdzielnię Mieszkaniową. Po wejściu w życie nowego systemu każda wiata śmietnikowa na terenie spółdzielni została wyposażona w tablice informujące o zasadach segregacji odpadów komunalnych w naszym mieście.

Na stronie internetowej, gdzie zamieszczane są wszelkie informacje na temat działań ekologicznych prowadzonych w Suwałkach (www.ee.suwalki.pl), przed rozpoczęciem nowego systemu gospodarki odpadami uruchomiono specjalną stronę internetową, zawierającą wszelkie informacje dotyczące zasad działania nowego systemu w naszym mieście (www.odpady.eu).

W 2019-2020 r. w celu poinformowania mieszkańców miasta o zmianach w gospodarce odpadami komunalnymi Miasto Suwałki zleciło emisję materiałów audiowizualnych o charakterze edukacyjnym pt.: „Odpady – segregacja”, „RIPOK” i „PSZOK”. Na stronie internetowej www.odpady.suwalki.eu znajdują się wszelkie informacje dotyczące Systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta Suwałki.

Liczba zorganizowanych akcji i imprez pro-środowiskowych

W latach 2016-2020 Miasto zorganizowało cykliczne imprezy/akcje edukacyjne: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, festyn ekologiczny, przedstawienie teatralne oraz Europejski Dzień bez Samochodu, Rowerowa Stolica Polski, w których liczny udział wzięły m.in. dzieci i młodzież z suwalskich szkół i ich rodzice.

Liczba szkoleń dotyczących prawa, zarządzania, technik ochrony środowiska, planowania przestrzennego i źródeł finansowania ochrony środowiska

Przychodzące do Urzędu Miejskiego informacje/zaproszenia przekazywane są do wiadomości potencjalnie zainteresowanych szkoleniem. Pracownicy samorządowi również, w miarę potrzeb z nich korzystają.

Liczba opracowań naukowych i raportów dotyczących stanu środowiska i przyrody Suwałk

W 2017 r. wykonano dokumentację z ekspertyzą do zadania naukowo-technicznego „Monitoring hydrobiologiczny z badaniami hydrologicznymi, hydrochemicznymi oraz osadów dennych Zbiornika Arkadia na potrzeby jego rekultywacji i zagospodarowania rekreacyjnego”.

W 2018 r. wykonano „Opracowanie eksperckie w zakresie analizy przestrzennej gradientu zanieczyszczeń i ich charakteru w rzece Czarna Hańcza na odcinku Krzywólka - Sobolewo z wyszczególnieniem ośmiu stanowisk pomiarowych, a także analizy osadów dennych powyżej jazu z oceną ich wpływu na środowisko tej rzeki w granicach administracyjnych miasta Suwałki”.

W roku 2020 wykonano opracowanie „Analiza i ocena zasobów przyrodniczych wybranych terenów miasta Suwałk”.

5. Podsumowanie

Przyjęty przez Radę Miejską w Suwałkach program ochrony środowiska zapewnia utrzymanie odpowiedniego stanu środowiska w mieście poprzez minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko funkcjonowania tak dużego skupiska ludzi na niewielkim terenie. Wypełnienie tej funkcji przez ww. dokument uzależnione jest od prawidłowej realizacji wyznaczonych w programie działań, zarówno o charakterze inwestycyjnym, jak i organizacyjnym.

Niniejszy raport wskazuje na prowadzenie wyznaczonych w programie działań. Większość zadań, w zależności od ich charakteru została zrealizowana lub jest na bieżąco realizowana.

Podsumowując działania w zakresie ochrony środowiska miasta stwierdzić należy, że traktowane są one z należytą wagą, a proces ich wdrażania nie wskazuje istotnych zagrożeń realizacji ustalonych celów.